

SLOVENSKI

ČEBELAR

V s e b i n a :

Čebelarjem zadružnikom! 2 Kot žrtve ste padli 5 † Frančišek Rojina (s sliko) 7 † Ivan Sajevec (s sliko) 9 Nekaj misli o čebelarjenju po vojni 10 Stanje primorskega čebelarstva 12 Zazimljanje čebelnih družin 15 Železničarjem — čebelarjem 19 Poročilo o občnem zboru Slovenskega čebelarskega društva 21 Ustanovni občni zbor Čebelarske za- druge za Slovenijo 35	Delovanje upravnega odbora Čebe- larske zadruge 37 Delo organizacijskega odseka Čebe- larske zadruge 40 Pravila Čebelarske zadruge za Slove- nijo z omejenim jamstvom v Ljub- ljani 41 Pravilnik 45 Zadružni vestnik 47 Uredba o odkupu, prodaji in ceni medu (na ovitku)
--	---

Uredba o odkupu, prodaji in ceni medu

Da zagotovi zimsko krmljenje čebel, onemogoči nezakonito trgovanje z medom in pravično oskrbi prebivalstvo z medom, določa ministrstvo za trgovino in preskrbo v sporazumu z kmetijstvom glede na določilo 1. člena, 2. odstavka uredbe o ureditvi notranjega prometa z blagom od 8. jun. 1945, Uradni list DFJ, št. 561/40, sledeče:

1. člen.

Pravico odkupovati med pri čebelarjih v območju Slovenije za nadaljnjo prodajo ima izključno Nabavljalni zavod Slovenije (Navod). Za Navod odkupuje med od čebelarjev in ga prodaja potrošnikom Čebelarska zadruga v Ljubljani, oziroma Nabavne in prodajne zadruge ter posamezniki, ki jih na predlog Čebelarske zadruge določi Navod.

2. člen.

Za zimsko krmljenje čebel bo Čebelarska zadruga dodeljevala največ po 3 kg denaturiranega sladkorja na čebelni panj po uradno določeni ceni, to pa le tistim čebelarjem, ki bodo oddali Navodu v nakupovalnicah, navedenih v 1. členu te uredbe, med po ceni din 40.— za kg, franko trgovina Čebelarske zadruge v Ljubljani, oziroma din 35.— za kg v krajih izven Ljubljane in sicer za 1½ kg medu 1 kg sladkorja.

Odkupna cena drugemu medu se določa na din 55.— za kg franko trgovina Čebelarske zadruge v Ljubljani, oziroma

na din 50.— za 1 kg v zadrugah izven Ljubljane.

Cena medu v nadrobni prodaji potrošnika bo določena s posebno odločbo.

3. člen.

Čebelarska zadruga je upravičena dobiti od Nabavljalnega zavoda v Ljubljani toliko sladkorja, kolikor dobavi Navodu medu po din 40.—. Na ta način dobljeni, pa za dobavljeni med neizročeni sladkor porazdeli Čebelarska zadruga prav tako po uradno določeni ceni med tiste čebelarje, ki izkažejo, da niso pridelali medu.

4. člen.

Zbrani med se bo prodajal po določenih ministrstva za trgovino in preskrbo. Zato sta svobodna nabava in prodaja medu za sedaj prepovedani.

5. člen.

Kršitelji določb te uredbe bodo kaznovani po zakonu o zatiranju nedopustne špekulacije in gospodarske sabotaže z dne 23. aprila 1945, Uradni list DFJ št. 26.

6. člen.

Ta odredba velja takoj.

V. št. 74/5.

Ljubljana, 10. septembra 1945.

Minister za trgovino in preskrbo:

Dr. Vavpetič Lado s. r.

Minister za kmetijstvo:

Hribar Janez s. r.

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKE ZADRUGE ZA SLOVENIJO

XLVII. LETNIK

UREDIL

PROF. STANE MIHELIČ

LJUBLJANA 1945

IZDALA ČEBELARSKA ZADRUGA ZA SLOVENIJO

NATISNILA ZADRUŽNA TISKARNA V LJUBLJANI (BLEJEC MAKŠ)

VIII, 9, 35686, 10

KAZALO

	Stran
Čebelarjem začetnikom (Fr. L.)	56
Čebelarjem zadružnikom (Urednik)	2
Delo organizacijskega odseka Čebelarske zadruga (C.) . . .	40
Delovanje izvršnega odbora naše organizacije	66
Delovanje upravnega odbora Čebelarske zadruga (J. K.) . .	37
Dve značilni pismi (Slavko Raič)	63
Film o življenju čebel (Slavko Raič)	63
Kako označimo zunaj na panjih stanje čebeljih družin za hiter pregled (A. Žnideršič)	61
Kot žrtve ste padli (D.)	5
Nekaj misli o čebelarjenju po vojni (Fr. L.)	10
Obnovitev plemenitnih postaj (Vladimir Rojec)	49
O čebelarstvu v Ljutomerskem okraju (Janko Belec)	59
Odmevi s članskih sestankov (Slavko Raič)	52
Poročilo o občnem zboru Slovenskega čebelarskega društva (J. K.)	21
Poziv čebelarjem jeseniškega okraja (J. Miklavčič)	65
Pravila Čebelarske zadruga za Slovenijo v Ljubljani	41
Pravilnik o volitvah delegatov in organizaciji podružnic . .	45
Pravilnik za podružnice	54
Pravilnik za Čebelarske družine	69
† Rojina Frančišek (Leopold Debevec)	7
† Sajevec Ivan (Leopold Debevec)	9
Stanje primorskega čebelarstva (Vl. Martelanc)	12
Uredba o odkupu, prodaji in ceni medu (na ovitku)	
Ustanovni občni zbor Čebelarske zadruga za Slovenijo (J. K.)	35
Zadružni vestnik	47, 71
Zanimivosti iz Ljubljane (Josip Kobal)	58
Zazimljanje čebelnih družin (V. Martelanc)	15
Zima v čebelnjaku (Fr. L.)	55
Železničarjem — čebelarjem	19
Slika: Čebelarski tečaj na Tolminskem	64

SLOVENSKI ČEBELAR

Številka 1-2

V Ljubljani, 1. novembra 1945

Letnik XLVII

*Predsednik zvezne vlade
maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito*

Čebelarjem zadružnikom!

Ko boste dobili v roke prvo številko našega novega Slovenskega čebelarja, prvo številko v naši novi in svobodni Jugoslaviji, se boste gotovo z očmi ustavili na sliki, ki je na prvi strani platnice: stara panjska končnica s sliko sv. Jurija na konju, ki je premagal zmaja. Za njo je lipova vejica in na njej partizanska zvezda.

Narodi Jugoslavije so s svojo borbo, s svojo krvavo štiriletno borbo potolkli zmaja-fašizem, združeni in tesno naslonjeni na svoje zaveznike, zlasti pa še na najmočnejšega slovanskega brata-Sovjetsko zvezo. Slovanskim narodom je zasijala zvezda svobode, ki žari na sliki z vrha lipove vejice, ki je že od nekdaj simbol slovanstva.

Pa še več nam čebelarjem pove ta slika danes, ko smo si v svobodni domovini ustanovili enotno čebelarsko organizacijo, Čebelarsko zadrugo za Slovenijo. Z ustanovitvijo Čebelarske zadruge za Slovenijo smo za vedno pokopali razkosanost naših čebelarskih vrst, strnili smo jih v enotnem hotenju in v enotnem delu.

Nočemo pa s tem reči, da smo zavrgli vse, kar je bilo dobrega in naprednega v naših prejšnjih čebelarskih organizacijah. Skušali bomo vse vrednote naše preteklosti očitati in jih bomo izpopolnjevali in obogatili z novimi pridobitvami čebelarskega napredka in naše nove dobe. Tudi to nam pove slika sama. Na njej se preliva preteklost v sedanost in prihodnost.

In naše delo?

Tovariš Edvard Kardelj je v enem izmed vsaj sedmih govorov pred volitvami rekel približno tole: Naša oblast ne more ljudskim množicam dati ničesar, če nima za seboj prav teh ljudskih množic, ki bodo delo oblasti podprle. Tudi za našo zadrugo veljajo te besede. Naša zadruga si lahko napravi še tako lep program, če ne bo našla opore v svojem članstvu, ga ne bo mogla izvršiti. Zavedati se namreč moramo, da je upravni odbor zadruge le zaupnik članstva in izvrševalec nalog, ki mu jih je članstvo naložilo s tem, da mu je poverilo upravo zadruge. Upravni odbor ni nekak birokratski organ, ki bi stal izven vsega dogajanja in nad njim. Zato bo in mora biti delo upravnega odbora le tako, ki bo v korist naše čebelarske skupnosti in v korist našega naroda.

Kdor bo sprejel gornje trditve tako kot so bile v resnici postavljene in mišljene, se bo nehote otresel tiste bojazni, ki se danes še marsikje tudi v naših vrstah pojavlja: sedež zadruge je v Ljubljani in bodo zato imeli korist od nje le ljubljanski čebelarji.

Mnogo smo razpravljali o tem, ali naj se ustanovi enotna Čebelarska zadruga za Slovenijo ali naj ustanovimo n. pr. v vsakem okrožju samostojno čebelarsko zadrugo. Ko smo pretehtali vse razloge, smo prišli do naslednjih zaključkov:

Zadruga mora obsegati tak okoliš in imeti toliko članstva, da bo mogla sama kriti upravne stroške in nuditi članom tiste koristi, ki jih upravičeno od nje zahtevajo. To pa zmore le zadruga, ki ima zadostno število članov in taka bo v Sloveniji lahko samo enotna Čebelarska zadruga za Slovenijo.

Če bi razcepili to zadrugo na več manjših zadrug, bi bilo potrebno poleg tega ustanoviti še nekako Zvezo čebelarskih zadrug, ki bi delo teh manjših zadrug vodila po enotnih vidikih in načelih. Posamezne zadruge

bi namreč ne mogle vsaka zase izdajati čebelarске literature in listov, vršiti zopet vsaka zase svoje propagande, nositi stroške za čebelarске tečaje, šolstvo, muzeje, znanstvene zavode itd. Z ustanovitvijo še posebne Zveze čebelarских zadrug bi pa tudi stroški za upravo še bolj narasli in bi jih take majhne zadruge prav gotovo ne mogle nositi.

Vprašanje čebelarске trgovine je zopet svojevrstnega značaja. Lahko bi to trgovino imenovali sezonsko trgovino, ker ima največ dela in prometa v času, ko se spomladi začenja razvoj čebel. Kdo bi v času, ko trgovina več ali manj počiva, mogel nositi stroške za osebje, skladišča, delavnice itd., v takih majhnih zadrugah, ki bi imele sorazmerno zelo majhen promet. Režija bi požrla ves dobiček in posledica tega bi bila, da bi take majhne čebelarске zadruge morale prodajati čebelarске potrebščine dražje, kot pa bi jih mogel nabaviti čebelar drugje. Prav tako bi bila nabava čebelarских potrebščin za take zadruge zvezana z mnogo večjimi stroški, kakor pa je nabava večjih količin.

Vse to govori proti ustanavljanju manjših, recimo okrožnih čebelarских zadrug.

Kljub temu pa bo treba urediti zadevo tako, da ne bo potrebno vsakemu članu nakupovati čebelarске potrebščine direktno v Ljubljani. Zato pa bo zadruga osnovala tam, kjer se bo pokazala potreba, poslovalnice, ki bodo imele na razpolago vse čebelarске potrebščine, ki bodo nakupovale od čebelarjev med in vosek in ga tudi prodajale. Dobiček, ki ga bodo te poslovalnice napravile, pa bo šel po odbitju režijskih stroškov v korist čebelarstva tistih podružnic, ki bodo nabavljale čebelarске potrebščine in prodajale čebelarске proizvode tej poslovalnici. S tem bomo dosegli dvoje: prvič bomo omogočili čebelarjem, da si bodo lahko hitreje in brez večjih stroškov nabavili potreben čebelarски material v svoji bližini; drugič pa bomo na ta način navezali čebelarje-zadružnike na poslovalnice, ker bodo vedeli, da bo ves dobiček, ki ga bodo take poslovalnice napravile, šel predvsem v korist njih samih, oziroma podružnic, pri katerih so člani.

Ker bo pa še veliko podružnic, zlasti v območju Ljubljane, nakupovalo čebelarске potrebščine in prodajalo čebelarске produkte direktno Čebelarски zadrugi v Ljubljani, bo Čebelarška zadruga v Ljubljani, oziroma njena Zadrugna čebelarna, uvedla s 1. januarjem 1946 posebne bloke za vsako podružnico, tako da bo na koncu prihodnjega leta možno ugotoviti, koliko je posamezna podružnica prispevala k dobičku zadruge. Ta dobiček bo potem dodeljen dotični podružnici, ki ga bo uporabila za izboljšanje čebelarstva v svojem okolišu.

Upamo, da smo na ta način navidezni centralizem, ki je nastal z ustanovitvijo enotne Čebelarске zadruge za Slovenijo, odpravili tako, da bo mogel biti zadovoljen vsak, ki želi našemu delu uspeh. Prihodnost bo pokazala, ali smo ravnali prav ali ne.

Iste pomisleke, kot o enotni Čebelarски zadrugi, izražajo drugi o podružnicah. Zdi se jim, da obsegajo prevelike okoliše, nekateri pa bi radi, da bi bil sedež podružnice v njihovi vasi in ne tam, kjer je. Po vsem tem, kar smo navedli zgoraj, bi skoro ne bilo treba več odgovarjati na te pomisleke. Naj navedemo še to, da naši poslovni odbori po podružnicah ne bodo smeli uradovati za zeleno mizo, marveč bodo morali sklicevati čim pogosteje članske sestanke tako na sedežu podružnice kakor tudi drugod.

Na ta način bodo spoznali vse potrebe svojega članstva in ne bo sedež podružnice imel vpliva na delo podružnice same. Otresti se moramo enkrat za vselej tistih ozkih pogledov na naše delo, ki to delo samo ovirajo in nam preprečujejo, da bi si upali pogledati čez lastni plot. Taka ozkost pri delu povzroča samo prepirčke, nevoščljivost in nezanesljivost. Kaj nam potem iz tega nastane? Vse, samo to ne, kar bi radi. Mi pa hočemo delati in za to delo je treba močnih in življenja zmožnih organizacij.

Članstvo naše zadruge raste z dneva v dan. Že doslej je pristopilo nad 2000 članov. Organizacija podružnic bo zaključena do konca tega leta. Treba bo misliti na organizacijo Čebelarских družin, to je najmanjših edinic, ki bodo vključene v naše podružnice, in na poglobitev naše zadrugne zavesti. Dobro se zavedamo, da število članstva samo ne odloča o moči zadruge, dokler to članstvo tudi res nima prave zadrugne zavesti. Priznati moramo, da je prav te med nami še sila malo. Prav ob dodeljevanju sladkorja za zimsko krmljenje čebel se je ta naša slabost še posebej pokazala. Rekel bi, da je prav v zvezi s sladkorjem združena stara kronična bolezen naših čebelarjev, ki bi jo z eno besedo imenovali sebičnost. In prav sebičnost je najbolj nevarna zadrugi. Če jo bomo hoteli odpraviti, bomo morali vlti našim članom novega duha, duha, ki je vodil borce v naši štiriletni borbi k zmagi: Duha enotnosti, čuta skupnosti in nesebične ljubezni in požrtvovanja do trpečih in potrebnih. Poleg gospodarskih temeljev so ti najvažnejši za uspešno delo in napredek zadruge. In prav te temelje bo moral graditi in oblikovati naš novi Slovenski čebelar.

Ob graditvi take močne zadrugne čebelarske organizacije, o kateri sem govoril zgoraj, pa bo morala naša zadruga skrbeti tudi za strokovno poglobitev našega čebelarskega znanja. Prav v tem se bo lahko naslonila, vsaj kar se tečajev tiče, na močno tradicijo našega bivšega Slovenskega čebelarskega društva, ki jo bo še izpopolnila času primerno. Storiti pa bo morala korak naprej in pristopiti k organizaciji čebelarskega šolstva vseh vrst, k ustanovitvi znanstvenega čebelarskega zavoda in muzeja. Zavedamo se težav, ki jih bomo imeli pri tem, zlasti zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov, na drugi strani pa nam daje moč zavest, da nam bo naša ljudska oblast v vsakem oziru v pomoč in oporo.

Naše čebelarstvo mora postati produktivna gospodarska panoga v našem narodnem gospodarstvu in prav zato bo imela tudi kot gospodarska panoga, ki ima od nje koristi ves narod, podporo vsega naroda. Dvigniti moramo naše čebelarstvo na tisto stopnjo, kakor so ga dvignili drugi napredni narodi, zlasti Sovjetska zveza, in s tem dvigniti produkcijo čebelarskih proizvodov in zlasti medu, ki ne sme biti več živilo samo premožnejših ljudi, marveč hranilo in okrepčilo najširših ljudskih množic in zlasti delovnih množic, ki so ga najbolj potrebne.

Taka naj bo pot Čebelarske zadruge in Slovenskega čebelarja v naši novi Titovi Jugoslaviji.

Zadrugištvo mora biti aktiven činitelj fronte pri čuvanju pridobitev narodno osvobodilne borbe in pri izgradnji demokratične federativne Jugoslavije.

Kot žrtve ste padli ...

Vsa štiri leta vojne, štiri leta strahu in groze, ko je šlo za obstoj slovenskega naroda in naše nove Jugoslavije, se mi zde sedaj, ko gledam nazaj, kot težke sanje. Ves ta čas nas je ohola nemška peta tlačila, uničevala naše ljudi in narodno imetje. Tudi naše čebelarstvo ni izšlo iz tega boja brez človeških in materialnih žrtev.

Med krvnimi žrtvami, ki smo jih pretrpeli čebelarji od okupatorja, je dne 9. februarja 1944 padel z drugimi talci tov. **Matej Vidmar** iz Veštra pri Škofji Loki.

Rojen leta 1876. je že takoj v mladosti vzljudil čebele in jim ostal zvest do svoje nesrečne smrti. Bil je vzor čebelarja, spoštovan in priljubljen pri vseh. Zato je bil trn v očeh okupatorja. Da je čebelarstvo v našem okraju na taki višini, gre predvsem zahvala njemu. Ko je bila leta 1905. ustanovljena čebelarska podružnica, je prevzel tajniške posle in pozneje še blagajniške, ki jih je vodil do leta 1939. In ko je pred prvo svetovno vojno začel naš A. Ž. panj svojo zmagoslavno pot po Sloveniji, se ga je takoj oprijel in ga z vso vnemo razširjal.

Kot dober mizar je napravil mnogo panjev tudi drugim čebelarjem. Imel je dostikrat do 60 A. Ž. panjev in vse res vzorno oskrboval. Dosti je tudi prevažal, posebno v ajdovo pašo, a tudi očak Krim ga je večkrat videl ob svojem podnožju. Svojih izkušenj ni zaklepal sam vase, zato je bil njegov dom vedno shajališče čebelarjev iz okolice in vse Selške doline. Zaradi svojih izkušenj in izvežbanosti v vseh panogah naprednega čebelarstva, je bil dolgo časa dopisnik Slov. čebelarja. Njegovi članki so bili pisani s tisto ljubeznijo, ki je lastna preprostemu čebelarju, in žal nam je bilo, ko se je zadnja leta posušilo črnilo na njegovem peresu. Zadnja leta, ko sva se večkrat pogovarjala o usodi našega čebelarstva, mi je obljubil, da bo po vojni zopet poprijel za pero, toda usoda je odločila drugače. Dne 7. februarja je udrila nemška soldateska v njegovo hišo; tam so ga hudo pretepli in nato odpeljali. Hišo so mu izropali in zažgali, zgorel je tudi mali čebelnjak z 10 A. Ž. panji, ki je stal pred hišo. Večji, nekaj sto metrov od hiše oddaljeni čebelnjak, je ostal nepoškodovan njegovim sorodnikom. Po dnevem prepeljevanju in mučenju so ga 9. februarja ustrelili pod Kamnitnikom v Stari Loki. On, ki ni storil nikomur nič žalega — pač pa, kjer je mogel, le dobro — ni bil niti toliko srečen, da bi počival v blagoslovljeni zemlji v svojem kraju, ki ga je tako ljubil. Pokopan je nekje pri Begunjah v skupnem grobu.

Mir in pokoj njegovi duši, a slava njegovemu delu in spominu!

Dne 12. junija 1944 je padel pri Sv. Lenartu v Selški dolini skupaj s svojo ženo **Anton Gosar**, mesar in čebelar iz Stare Loke. Pregarjan po

nemški oblasti je moral pustiti vse, samo da bi si rešil golo življenje, in kot pregnanec ga je zadela krogla domačih izdajalcev. Čebelaril je šele nekaj let, a bil je jako vnet in razumen čebelar. Njegovega čebelarstva nismo mogli rešiti svojem. Eno leto ga je upravljal podpisani, potem pa ga je občina prodala Nemcem.

V škofjeloških zaporih je mučen po gestapovcih umrl 18. julija 1944 mizar in čebelar **Jože Režek** iz Stare Loke. Bil je jako vnet čebelar in je ves svoj prosti čas posvečal čebelam; žal mu ni bilo usojeno daljše življenje in čebelarjenje.

Dragi tovariši čebelarji! Naj bodo te skromne vrstice, pisane z ljubeznijo preprostega čebelarja, kot skromen spomenik vsem tistim čebelarjem, ki so dali svoje najdražje za našo svobodo. In mi, ostali čebelarji, si sezimo v roke in obljubimo pri teh žrtvah, da bomo njihovo delo nadaljevali v proseh čebelarstva in naše toliko preizkušene, a danes svobodne domovine.

Virmašan.

Lunder Dušan, doma iz Črnomlja, učitelj v Trbovljah, je bil vnet in napreden čebelar. Kot tajnik trboveljske čebelarske podružnice se je v predvojnih letih zelo zavzemal za izboljšanje čebelje paše in dosegel lepe uspehe. Čebelaril je s 24 AŽ panji. Med vojno je živel v Ljubljani in v internaciji v Italiji; pozneje je nekaj časa učiteljeval v Stari Cerkvi pri Kočevju. Nemci so ga kmalu poslali na prisilno delo na Koroško, odkoder je pobegnil v partizane. Padel je v boju z okupatorji 17. 12. 1944 na Podvolovjeku pri Gornjem gradu.

D.

Vrhovec Gregor je bil rojen 2. 3. 1880 v Horjulu. Služboval je pri železnici na raznih postajah, nazadnje kot postajevodja v Veržetu in končno v Ljubljani do svoje upokojitve l. 1940. Bil je skoz in skoz poštenjak, dober človek, vesten uslužbenec in odličen čebelar od mladih let. Čebelaril je z 20 AŽ panji. Član železničarske čebelarske zadruga je bil od vsega početka.

1. julija 1942 so ga ustrelili Italijani v Horjulu, ko je kosil travo na bratovem travniku. Ko je bil že mrtev, so Italijani še vedno streljali nanj. Dobil je okoli 30 streliv ter v vsako nogo po en bodljaj z bajonetom.

Slava jim!

D.

Pri nas je še mnogo virov, ki niso izčrpani. Vse preveč se zanašamo na tisto, kar bomo dobili od zunaj in vse premalo na tisto, kar je mogoče mobilizirati pri nas doma.

Kidrič.

† Frančišek Rojina

Vrste naše stare čebelarске garde se vedno bolj redčijo. Drug za drugim nas zapuščajo možje, ki so pred pol stoletjem usmerjali pota našega čebelarstva ali bile priče in poborniki našega čebelarskega preporoda. V času najhujšega besnenja nacistične svojati po naši zemlji se je ločil od nas tudi duševni vodja in prvak te naše preporodne dobe, eden najpopularnejših slovenskih čebelarjev — naš Frančišek Rojina. Menda ga ni slovenskega čebelarja, ki bi ne poznal Rojine, pa tudi mlajšim je dobro znano njegovo ime; saj so pred leti vsak mesec komaj čakali na nadaljevanje njegovih »Spominov« v Čebelarju.

Frančišek Rojina se je rodil 3. oktobra 1867 v Zgornji Šiški. Oče mu je bil tesar in znan ptičar. Naš Frančišek je dovršil tri razrede realke in učiteljsiše v Ljubljani. Tu ga je prof. Linhart navdušil za kmetijstvo in podžgal njegovo že v ranih letih vzbujeno zanimanje za če-

bele. Njegovo prvo učiteljsko mesto je bilo v Kolovratu, kjer je čebelaril, lovil, orglal in mežnaril štiri leta. Ta kraj se mu je posebno priljubil in se ga je vse življenje najrajši in z veseljem spominjal. Učiteljeval je nato nekaj časa na Dobravi pri Kropi in na Vačah, pozneje pa v Šmartnem pod Šmarno goro ter končno 20 let kot šolski upravitelj v Stražišču (Šmartno pri Kranju). Po upokojitvi l. 1925 se je preselil v Zg. Šiško, v sosesčino rojstne hiše pesnika Val. Vodnika. Zadnja leta je mož hudo trpel za naduho in bil večinoma navezan na posteljo. Umrl je 1. februarja 1944.

Rojina je pričel čebelariti v kranjičih, kakor vsi naši starejši čebelarji, in nato sčasoma preizkušal vse mogoče sodobne panje, kakor so se pač pojavljali (dzierzonovane kranjiče, dunajčane, pavlinovce, droryjevce, gerstugnovce itd.). Takoj je uvidel vse prednosti velike mere v gerstugnovih panjih, ki jih je potem povsod zelo vztrajno priporočal in na ta način pripravljajal pot za zmagoslaven pohod AŽ panjev po Slovenskem.

Ko se je konec devetdesetih let preteklega stoletja ustanovilo Slov. čebelarско društvo, je društveni odbor, ceneč delo in znanje idealnega učitelja, poveril uredništvo Slov. Čebelarja Rojini, ki je potem ta posel oprav-

ljal 21 let, ko ga je zaradi nekih malenkostnih nesoglasij z odborom prostovoljno odložil. Kot urednik društvenega glasila in odličen čebelarški teoretik in praktik je Rojina postal duša mladega društva, izvrsten predavatelj na čebelarških prireditvah po vsej deželi, organizator društvenih podružnic in neumoren agitator od čebelarja do čebelarja, nesebičen v delu za prospeh našega čebelarstva. Čebelarji so zlasti cenili njegove članke v Čebelarju, pisane v izredno prikupnem, zabavnem in domačnostnem tonu, in jih brali z največjim užitkom. In napisal jih je v 21-letni dobi lepo število! Zaslužno delo je tudi njegov prevod Janševega »Popolnega nauka o čebelarstvu« leta 1906.

Rojina je veliko potoval, udeleževal se je mednarodnih razstav in zborovanj; zlasti shode avstroogrskih in nemških čebelarjev je redno obiskoval in o njih tudi poročal v Čebelarju. A ves blesk tujine Rojine ni zapeljal. Kakor je bil eden najbolj vnetih zagovornikov velike mere satnikov, tako je vselej in povsod zagovarjal našo čebelo in priporočal tudi našega skromnega kranjiča, zlasti Janševo mero in način čebelarjenja. Čebelarjem je odkril tudi gorenjsko stiskalnico za vosek, ki je sedaj znana pod njegovim imenom.

Kot družaben, dobrosrčen in šegav človek ter odličen čebelarški strokovnjak je pri širjenju naprednih čebelarških idej med čebelarji žel lepe uspehe. Od blizu in daleč so romali čebelarji k njemu in njegova je v glavnem zasluga, da je mlajši čebelarški rod spravil naše čebelarstvo na lepo višino. V priznanje njegovih zaslug ga je Slov. čebelarско društvo izvolilo za svojega častnega člana, prav tako tudi Kranjska podružnica, kjer je najdlje deloval.

Pokojni Rojina pa ni bil samo odličen čebelar, temveč tudi znan sadjar, ribič in lovec. Njegovi članki v Lovcu spadajo med najboljše. Poleg tega je bil navdušen pevec in godbenik; več let je hodil vsako nedeljo orglat k maši na Šmarno goro.

Medel se mi zdi tale opis spričo pokojnikovih vsestranskih zaslug in marsikaj bi moral še povedati, da bi v pravi luči pokazal Rojino kot človeka, čebelarja in javnega delavca. Naj pri tej priliki povdarim le še to, da je bil naš Frančišek vseskozi napreden in naroden človek ter iskren Slovan. Jeseni 1943, v času, ko so ruske armade že temeljito lomile zobe fašističnemu zmagu in so bile oči nas vseh uprte v gigantski boj na vzhodu, sem mu na obisku pri njem pripovedoval o najnovejših ruskih zmagah in ga zagotavljal, da se dan svobode in vstajenja za vse Slovane približuje. Solze so stopile možu v oči in rekel mi je: »Da bi mi vsaj bilo dano dočakati ta dan!« A vroča želja se mu ni izpolnila; par mesecev pozneje se je poslovil od sveta in življenja.

Frančiška Rojino bomo slovenski čebelarji ohranili v častnem in trajnem spominu.

Slava in hvala mu!

Debevec Leopold.

Osnovna naloga, ki se danes postavlja združništvu, je oskrba širokih ljudskih slojev vasi in mesta.

† Ivan Sajevec

V mali kraški vasi Stari vasi pri Postojni, na stari Sajevevi domačiji, ki nosi hišno številko 15, je v 94. letu starosti 15. marca 1945 umrl najodličnejši notranjski čebelar Sajevec Ivan. Do zadnjega čvrst, trden in delaven, je samo nekaj dni nekam poležaval, pa se mu je pridružila pljučnica in možu ni bilo pomoči.

Pokojni Sajevec je bil rojen 18. avgusta leta 1851. Že mladenič, je z veseljem in zanimanjem pomagal sosedu pri opravljanju čebel. Ob neki taki priliki mu je ta podaril roj čebel in mladi Sajevec je postal čebelar. To je bilo leta 1873. in odlej je mož ostal čebelar zvest oskrbnik sedemdeset let, do svoje smrti. Spočetka je čebelaril-kranjičil; prezimoval je

navadno 70—80 družin. Vedno je stremel po napredku. Tako si je že zgodaj nabavil 30 panjev na okvirje (dzierzonovce) in na prelomu stoletja prešel na gerstungovce. Polagoma si jih je napravil 41 in v njih prav uspešno čebelaril. Ko so se pojavili prvi glasovi in izkušnje o AŽ panju, je mož brž spoznal njegove prednosti in pričel preurejati med prvimi svoje čebelarstvo na ta sistem. Po prvi svetovni vojni je dosegel višek z 80 AŽ panji. Vse panje si je vedno sam izdeloval. Radi starosti je število družin zadnja leta sicer polagoma zmanjševal, vendar ga je preživelo lepo število 35 družin, ki jih pa čaka na žalost letošnjo zimo negotova usoda. Sedijo namreč na hojevem medu in so brez pravega oskrbnika. Na domačiji gospodari sedaj pokojnikova tudi že priletna hči, ki sama ni kos vsemu. Izkušenih rok za vzimljenje pa manjka...

Čebelarstvo znanje je pokojni ata Sajevec črpal iz domačih in tujih čebelarskih časopisov in knjig, ki jih je skrbno vezane hranil v svoji lepi knjižnici. Najdemo ga že med naročniki Slov. Čebele (1873—1882) in Slov. čebelarja in sadjerejca (1883—1889), v katerega je že pridno dopisoval. Svoje znanje in izkušnje pa ni držal samo zase, bilo je vedno na razpolago vsakomur; zlasti začetnikom je bil Sajevec pravi učitelj in nesebičen svetovalec. Udeležil se je več čebelarskih razstav; predvsem pa je bil reden gost na občnih zborih Slov. čebelarskega društva, kjer je vedno živahno posegal v razgovor. Njegov gostoljubni dom je bil vedno odprt obiskovalcem in nihče ni odšel od njega, da bi ne bil pogoščen z medom. Med je tudi sam užival redno vsak dan. Odlične medice prav tako ni pri hiši nikdar primanjkovalo. Za njegov medeni pridelek so se vedno oglašali stalni kupci celo z Dunaja, Trsta, Kaire in Aleksandrije v Egiptu.

V prvi svetovni vojni mu je na ruskem bojišču padel sin Anton, ki mu je namenil svoje posestvo. Bridka izguba ga je zelo potrla; le pri čebelah je še iskal in našel uteho.

Z Ivanom Sajevicem je zapustil čebelarske vrste redko dober gospodar, izredno delaven človek in eden onih pravih čebelarjev, ki postajajo vse bolj redki med nami...

Slava njegovemu spominu!

Debevec Leopold.

Nekaj misli o čebelarjenju po vojni

Vsaka vojna prinaša v gospodarstvu težke motnje in razdejanja ter postavlja ljudi pred nova vprašanja, kako premagati v najkrajšem času in najuspešneje težave obnovitve. To velja tem bolj za zadnje svetovno razdejanje, ko so bile uničene nepregledne gospodarske naprave skoraj vse Evrope in njenih sosednjih celin.

Nas zanima pri tem, kako je s čebelarstvom, in sicer v prvi vrsti pri nas, a tudi drugod, ker se bomo morali pri svojem bodočem ravnanju ozirati tudi na prilike svojih bližnjih in daljnih sosedov.

Naše ožje domovine v splošnem ni povaljal vihar vojne, izvzemši kraje, kjer so bili ljudje izseljeni, ali kjer so se valile ob prevratu umikajoče se sovražne čete.

Tako je ostal izseljeni pas ob bivši kranjsko-štajerski meji po vojni skoro brez čebel. Priseljeni Kočevarji so sicer gojili tu pa tam čebele, a so jih zopet pred odhodom kakor koli pospravili. Brežiški in krški okraj, kjer je bilo pred vojno čebelarstvo prav lepo razvito, sta izgubila skoro vse čebele. Še to, kar je po Kočevarjih ostalo, so mimogrede izropali umikajoči se ustaši. Tudi v ostalih krajih, kjer so se vršili med okupacijo boji, je utrpelo čebelarstvo veliko škodo. Mnogo čebelnjakov z živaljo vred je pogorelo ali bilo izropanih. Drugod so zaradi odsotnosti čebelarjev družine največkrat preminule.

Vsem tem oškodovanim bo treba na kakršen koli način pomagati, da obnove svoje čebelarstvo.

Ob popisu čebelarstev se je dognalo, da je število panjev zelo padlo tudi tam, kjer so bili čebelarji doma. Saj zaradi ovir pri potovanju ni bilo mogoče čebel redno oskrbovati in jih prevažati v pašo. Sladkorja za dokrmljenje ni bilo mogoče dobiti niti približno ustrezajoče količine. Zato so si čebelarji pomagali edinole s krčenjem števila družin.

Še najbolj se je obdržalo prvotno čebelarstvo v Beli Krajini, ki so jo imeli trdno v svojih rokah partizani. Njih oblasti so posvečale tudi čebelarstvu največjo pažnjo. Gorenjska in Štajerska sta tudi še kar dobro prestali kritične čase. Nemci so namreč čebelarstvo precej podpirali, nadejajoč se, da jim bo obilnejši donos medu tudi pripomogel k njihovi »prehranjevalni politiki«. Čebelarji so morali oddajati med in vosek, da so dobili za to sladkor za krmljenje.

Pri tem naj omenim dogodek, ki priča o zavednosti naših gorenjskih čebelarjev. V medvodski okolici so dobili čebelarji od okupatorja nalog, da zbero določeno količino medu za prehranjevalni urad. Ko je bil med zbran v neki kmetski hiši, so čebelarji takoj obvestili »gošarje«, da naj priredijo ponoči ponj. Tako so jedli med naši ljudje in ne Nemci. Star očanec čebelar mi je to pripovedoval s posebnim veseljem in užitkom, ker medu Nemcem nikakor ni privoščil.

Ugotovljeno je tedaj, da je zelo padlo število družin v naših krajih. Uničenih je bilo veliko čebelnjakov in raznešenega dosti čebelarskega orodja. V opuščenih panjih so molji uničili satje in se zajedli celo v les. Takih panjev sem videl vse polno in bodo le za silo še služili kratek čas svojemu namenu.

Tam, kjer je še ostalo nekaj družin, a je bil čebelar odsoten, bo težko dognati, kako je z maticami, ker nevedši ljudje niso pazili na to važno zadevo.

Mnogi čebelarji bodo morali popolnoma obnoviti svoje čebelarstvo, za kar pa je potrebno kolikor toliko kapitala, ki ga pa večina nima. Zato se bo moral velik del čebelarjev zadovoljiti s skromnimi začetki. V prvi vrsti bo treba priti zopet do nekega števila družin. V teh razmerah bo pridobil zopet polno veljavo naš skromni stari kranjič. Ta je prvič cenejši, kot panji s premakljivim satjem, in od njega lahko pričakuje čebelar več rojev, s katerimi bo polagoma začel naseljevati tudi AŽ panje. Ako teh še nima, bo moral pač čakati ugodnejših letin in prilik, da si jih bo nabavil.

Kranjiči nam prinesejo zopet nekaj več voska kot ga dobivamo od premakljivih sistemov. Produkcija voska je v zadnjih letih pri nas zelo padla in smo morali vosek pred vojno uvažati. V teh štirih letih vojne je večina čebelarjev zanemarila zaradi razmer obnovo satja in bo treba to čimprej pretopiti v vosek. Saj je staro črno satje prav slab znak naprednega čebelarstva. Če se je v njem izvalilo že več rodov čebel, je ostalo v celicah toliko mešičkov bub, da jih tudi skrbno kuhanje voščin ne more popolnoma odločiti in gre pri tem precej voska v izgubo. Vprašanje je tudi, če so kolikor toliko zmanjšane celice še primerne za normalen razvoj zalege. V takem starem satju se tudi molji zelo radi in hitro rede.

Za obnovo rodu in naraven razvoj čebel je kranjič kot nalašč.

Tudi preselitev družin kranjičev s satjem vred v AŽ panj ni težavna stvar. Še bolj pripravno je nalepljanje suhih satov iz kranjičev v AŽ panje.

Pri tej obnovi čebelarstva s kranjiči bo treba paziti, da vpeljemo povsodi normalno mero ($70 \times 30 \times 16$).

Pričakovati moramo, da bo šla naša čebela tudi preko meja, pa tudi za trgovino je nujno potrebna enotna mera. Še v času vojne je prišlo s Poljskega vprašanje za veliko število naših čebelnih družin. Prav gotovo bo več let po vojni trgovina s čebelami močno cvetela, saj je vojna uničila čebelarstvo skoro po vsej Evropi, razmeroma še najmanj pri nas. Kranjič pa je za trgovino zelo pripraven.

Z normalizacijo prometnih razmer med Slovenijo in sosednimi deželami preti naši kranjski čebeli nevarnost križanja z drugimi pasmami, zlasti z italijansko. Saj imajo že po sosednji Goriški križanke naših kranjic z italijansko čebelo. To nezdravo mešanje pasem nam lahko dela še hude preglavice, če se pravočasno ne prepove uvoz tujk ali njih križank v naše kraje. Naloga naše organizacije bo, da na take pojave skrbno pazi in v zvezi z oblastjo prepreči škodo, ki bi nastala za naše čisto pleme z uvažanjem tujk v naše kraje. Dolžnost čebelarjev pa je, da o vseh takih dejstvih takoj obveste svojo organizacijo.

Z ustanovitvijo nove enotne čebelarske organizacije na zadružni podlagi se nam odpirajo lepši pogledi v bodočnost. Zato pa je tudi dolžnost vseh čebelarjev, da se v lastno korist in v dobrobit skupnosti vsi pridružijo tej novi ustanovi. Le v skupnosti je moč, napredek in uspeh, kot nam kaže nazorno že naša čebelja družina. Čim več nas bo, večjega upoštevanja bomo deležni. Ne samo zaradi sladkorja in drugih dobrin, ki jih organizacija nudi, ampak iz višjih razlogov, iz čuta do naše skupnosti in povezanosti naj nam bo organizacija res pri srcu.

Česar posameznik ne zmore, to lahko naredi organizacija. In takih za-

dev je vse polno. Vzemimo na primer samo prevažanje v pašo, ki je za večino naših čebelarjev življenjskega pomena. Z organiziranim prevozom v pašo bo pomagano zlasti malim čebelarjem, ki zaradi stroškov dostikrat ne zmorejo lastnih vozil in tudi ne izvedo pravočasno, kako je s pašnimi razmerami. To izvede lahko le organizacija s svojimi zanesljivimi obveščevalnimi postajami in z vozili, ki jih lahko v potrebi najame za svoje člane.

Treba nam bo na novo in premišljeno urediti pasišča. Vsa sebična nagujenja in starokopitna naziranja bo treba zavreči in urediti zadeve tako, da bo v korist skupnosti in da tudi ne bodo posamezniki oškodovani. V Sloveniji imamo v različnih časih toliko pašnih polj, da se ni treba nikomur bati prikrajševanja in škode. Le pravilno in po načrtu bo treba vse to razporediti, kar pa zmore le organizacija in discipliniranost članov. Če pa dela vsak samovoljno, je prav tako, kot bi zidalo isto poslopje več stavbenikov, vsak na svojem koncu in vsak po svojem načrtu. Ustvarili bi seveda nestvor.

Vse take zadeve čakajo v bodočnosti na končno in zadovoljivo rešitev. Saj je naravnost neodpušljiv greh, da so šle pri nas n. pr. ob izdatnem medenju hoje neizmerne količine medu v izgubo, ker kljub dobri volji nismo mogli te stvari tako organizirati, kot bi bilo potrebno. V novih razmerah bodo tudi te težave lažje premagljive.

Čebelarstvo je tolikega pomena za splošno kmetijstvo in naše narodno gospodarstvo, da posveča nova oblast naši panogi vso pozornost. Čebelarji sami pa se moramo tudi zavedati svojega položaja in priti vsi do spoznanja, da je le v medsebojnem razumevanju in v skupnosti moč, ki vodi do uspehov.

Danes, ko gradimo na novo našo čebelarstvo organizacijo in postavljamo temelje, je nujno, da se porazgovorimo o vseh problemih, ki jih je treba rešiti. Zato je čisto prav, da o teh problemih razpravlja tudi naš list. Pišite!

Martelanc:

Stanje primorskega čebelarstva

Kakor po vsej ostali Sloveniji, se vrši tudi po Primorskem popis vsega čebelarstva s čebelarji vred. Popisuje se v posebne popisne pole, ki bodo osnova naše bodoče čebelarstva statistike. Iz okrajev Postojna, Ilirska Bistrica, Herpelje-Kozina, Ajdovščina in Tolmin so popisne pole že zbrane, dočim je v okrajih Koper, Piran, Idrija in Cerkno popis še v teku. Izmed vseh okrajev je čebelarstvo v istrskih okrajih Koper in Piran najbolj skromno. Kaj je vzrok temu, je težko reči, najbrž skromna paša v poletju in jeseni. K stvari se povrnem še naknadno.

Podati hočem kratko karakteristiko čebelarstva, zaenkrat samo iz okrajev, ki sem jih po večini sam prepotoval. V vsakem okraju sem sklical sestanek čebelarjev, ki so se ga povsod v lepem številu udeležili. Na teh sestankih so izvolili poseben okrajni pripravljalni odbor, ki drži zvezo med čebelarji, dokler ne bo izvedeno organiziranje čebelarjev v enotni čebelarški zadrugi za vso Slovenijo. Na sestankih so se obravnavala aktualna vprašanja glede strokovne izobrazbe čebelarjev, mesečnega glasila, bodoče zadružne organizacije ter glede selekcije močno križane kranjske čebele.

Pričnimo kar s postojnskim okrajem. Tu je čebelarstvo prav dobro razvito, za kar ima velike zasluge bližnja Ilirska Bistrica — zibelka našega naprednega čebelarstva. Jugozapadni pivški predel ima bogato travniško pašo na obsežnih travnikih in senožetih. Severni del je poraščen z obširnimi jelkovimi gozdovi, do katerih vodijo prav lepe ceste, glavna je celo asfaltirana. Letos so pri »Ravbarkomandi« med Postojno in Planino imele čebele na hoji bogato pašo. S sosednje Pivke je bilo pripeljanih sem mnogo čebel. Eden vodilnih postojnskih čebelarjev je bil pokojni Sajovec iz Stare vasi pri Postojni, ki je v prejšnjih letih čebelaril z 80 AŽ-panji. Bližnji in daljni čebelarji se ga s hvaležnostjo spominjajo, ker jim je s svojo bogato izkušnjo dajal nesebične nasvete in pouk. Neki čebelar mi je pravil, da je rad po nekaj ur hodil do Stare vasi, ker pri Sajevcu se je vedno kaj novega izvedelo. Ta pionir modernega čebelarstva na Postojnskem je umrl letos v visoki starosti 93 let.

Postojnski okraj ni s čebelami prenatrpan; ima po še netočnih podatkih kakih 800 AŽ-panjev in nekaj sto kranjičev. Čebelarji iz bližnje Vipavske vozijo svoje čebele sem na poletno, višinsko travniško pašo. V bodočnosti bosta morala ta dva okraja sporazumno izmenjavati pasišča, kakor je bilo nekoč že lepo vpeljano. Vipavska dolina je namreč znana po svoji mili zimi, tu čebele lahko prezimijo brez posebnih posledic tudi na hojevi mani. Vojna ni povzročila okraju velikih izgub, pač pa je okupator izropal mnogo medu po panjih in shrambah.

Okraj Ilirska Bistrica je ohranil svoj stari položaj v vodstvu naprednega čebelarstva na Primorskem. Tu se je rodil pred desetletji — pod spretno roko našega zaslužnega čebelarja, sedanjega podpredsednika slovenske čebelarske zadruge v Ljubljani, tov. Antona Žnideršiča — naš prvi AŽ-panj. Vse kaže, da tega vodilnega mesta okraj ne bo zlepa dal iz rok tudi kar se tiče organizatorične iniciative. Že mnogo let obstoji v sami Ilirski Bistrici konzorcij čebelarjev, ki ima prav moderno delavnico za satnice, ki je zalagala čebelarje daleč naokoli z blagom. Žal da je prav zadnji dan pred koncem vojne porinil neki nemški vojak bajonet med valjarja za satnice in stroj onesposobil. Upanje je, da bo spreten graverski mojster okvaro popravil. Tukaj moram omeniti velečebelarja tov. Milana Ličana, ki ni znal medu samo pridelovati, ampak ga z učinkovito reklamo tudi vnovčiti v dobi najhujše gospodarske krize po dostojni ceni. Njegov med, z imenom »Snežniški« je, čeravno za 60% dražji, odrinil vse drugo, še tako dobro tuje blago. Tov. Ličan ima v načrtu tvorniško izdelovanje modernih bonbonov z najmodernejšimi stroji. Upajmo, da se bodo vsi ti načrti na bodoči zadržni podlagi tudi uresničili.

Udomačena novost v tem kraju je tudi električno utiranje žice v satnice brez kolesca. O stvari se oglasim kasneje s posebnim opisom. Okraj je najbrž eden izmed najbolj prizadetih v tej vojni. Največ zaslug pri uničenju na stotine panjev, požigu celih vasi, v katerih so ponekod postrelili vse moške, imajo seveda italijanski fašisti v letu 1942—43. Izguba gre gotovo v težke stotine panjev. Vojna škoda se bo morala v tem pogledu brezpogojno izterjati.

Čebelarstvo v okraju Herpelje-Kozina sedaj ni zelo razvito; vzrok je najbrž višinska kraška lega brez izdatnejše zgodnje spomladanske in poznopoletne ter jesenske paše. Kakor je bilo stanje letos v avgustu, ni

bilo izgledov, da bi nabrale čebele brez prevoza zimsko zalogo. Bolj ugodno je v tem pogledu v severno-vzhodnem brkinskem predelu, kjer imajo čebele izdatnejšo bero. Po izjavi nekega čebelarja z Brkinov se toči tam brez prevažanja vsaj dvakrat na leto. Tudi mana po hrastu in drugih listavcih je skoro reden gost v tamošnjih gozdih. Kljub vsemu bo treba tod čebelarstvo še zelo povzdigniti z razmnoževanjem družin in uvesti prevažanje v pašo. Med največjimi čebelarji je tovariš Čergonja iz Herpelj, ki goji danes okrog 50 AŽ-panjev, a je prejšnja leta imel celo do 80 družin. Drugi je tov. Franetič iz Kačič s 50 AŽ-panji in veliko izkušnostjo. Mnogo se govori, da je okrog Podgrada nekaj boleznih in sicer hude gnilobe, kar bi bilo potrebno takoj raziskati in preprečiti nadaljnje okuženje. Trdi se, da je bila bolezen prenešena iz okolice Ilirske Bistrice, kjer je pred 18 leti še hudo gospodarila. V tem oziru bo potrebna v obeh krajih skrajna previdnost, zlasti pri trgovini z živimi čebelami. Bolje je zlo preprečiti, kakor ga lečiti.

Okraj Koper s Piranom je naša najjužnejša čebelarska postojanka. Izmed vseh primorskih okrajev je čebelarstvo tu najmanj razvito, česar bodo najbrž vzrok slabe pašne razmere. Točnega popisa ni še pri rokah, a kaže, da število panjev pri kakih 10 čebelarjih ne presega števila 150. Osebnost sem obiskal tov. Sabadina Ivana pri Sv. Ubaldu pri Kopru, ki čebelari s 54 AŽ-panji lastnega izdelka. Ta tovariš je edini čebelarski mentor za bližnjo in daljno okolico. Zraven čebelnjaka ima večji matičenjak s prasilčki za vzrejo rezervnih matic. Mislim, da so edinstvene čebelice na slovenski zemlji, ki jih obkroža bujno južno rastlinje: lovor, oljka, mandeljni, fige, nešplje, rožmarin, zimzelen in drugo. Kako pestro rastlinstvo in podnebje ima ta naša lepa Slovenija! Žal, da so tu čebelice za mojega obiska v juliju t. l. lenarile, ker v naravi ni bilo niti zelene biljke. Strašni suši se ni mogla niti trta dovolj upirati. Ko sem tovarišu Sabadinu omenil, da ravno v tem času nanesejo panji okrog Postojne na hojevi paši 2–3 kg dnevno, mi je razodel, da ni še nikdar prevažal in ne ve, kako bi se odločil. Da bi ga ohrabil, sem mu skušal predočiti daljno potovanje čebel iz okolice Ljubljane do Banata na akacijo. Da, če nikjer drugje, je tu nujno potrebno, da se prične s prevažanjem. Pa še nekaj neprijetnega sem ugotovil v krajih, in sicer, da je tu po dosedanjih ugotovitvah celo tretji hrbtni okrov močno rumen. V bodočnosti bo treba to s čistokrvnimi maticami popraviti.

V Kortah nad Isolo je pionir naprednega čebelarstva upokojenec tov. Essig z 10–12 AŽ-panji. Po njegovih izjavah je tu spomladi, posebno na akaciji, jako ugodna paša. Škoda, da ni tu čebelarstvo bolj razvito. Bo pač treba v bodočnosti navdušiti in usposobiti večji kader mladine, ki bo stvar vzela v roke.

Ajdovski okraj obsega sončno vinorodno vipavsko dolino, ki leži pod vzhodjem Nanosa, Kolka, Čavna, Trnovske planote in sega na jugu do prvih obronkov Krasa. Tu je čebelarstvo od nekaj doma. Zgodnja pomladanska paša pospešuje hiter razvoj družin, ki dajejo zgodnje in močne roje. Zato je bila tu v dobi pred prvo svetovno vojno dobro razvita trgovina z živimi čebelami. Največje čebelarstvo je imel v Kamnjah pred nedavnim umrli učitelj Janko Vodopivec, in sicer okrog 200 panjev povečane nemške normalne mere. Ta zaslužni čebelar je prvi uvedel sistematično prevažanje čebel v Furlanijo na zgodnjo pomladansko pašo, na repico in akacijo, na višinsko travniško in gozdno pašo na Hrušico pri Podkraju nad

Vipavo ter na jesensko pašo, ajdo in žepek na Kras. Njegov učenec in posnemalec je bil še danes živeči učitelj tovariš Bratina iz Vel. Zabelj, ki je še do pred leti čebelaril s 180 panji Vodopivčevega tipa. Danes že preusmerja čebelarstvo tovariš Bratina na AŽ-panje, ki jih ima že okrog 50. Zanimivo je, da sta tov. Bratina in pok. Vodopivec že mnogo pred prvo svetovno vojno prevažala čebele preko Hrušice in Logatca pod Krim na hojo, seveda na vozeh. Eldorado pod Krimom je bil tako na glasu, da se nista niti zavedala, da je že v 20 km oddaljeni Hrušici prav taka mana. Ko sta nekoč »furala« svoje čebele na več vozeh pod Krim, jih je med potjo slučajno opozoril neki človek na mano v Hrušici; tam sta čebele kar na slepo srečo raztovorila. In glej, uspeh je bil isti kot pod Krimom — panje sta dvakrat točila. Ta izsledek izkoriščajo danes skoro vsi čebelarji zgornje Vipavske doline s 600—700 panji.

Ajdovski okraj danes prednjači z okoli 1000 AŽ-panji med vsemi primorskimi okraji. Najbolj je razvito čebelarstvo danes v Št. Vidu in Podragi nad Vipavo. Tam je kader mladih ljudi, ki bodo še mnogo storili. Dejstvo je, da se težišče čebelarstva uveljavlja baš v tem najvzhodnejšem kotičku Vipavske doline.

Tolminski okraj je glede čebelarstva v primeri z drugimi tudi šele v razvoju. Pretežno število čebelarjev čebelari z 1—10 AŽ-panji. Zanimanje čebelarjev za napredek je zelo veliko, saj so se od tu prvi oglasili za čebelarski tečaj, združen s kolektivno kuho voska. Žal, da ne morem dati natančnejšega opisa glede pašnih razmer in drugega, ker okraja nisem še obiskal. Skoraj gotovo je Tolminsko v čebelarskem pogledu toliko kot Gorenjska za ostalo Slovenijo. Čim bodo zbrani podatki iz Idrijskega in Grgarskega, bom z opisom nadaljeval.

Martelanc Vladimir:

Zazimljanje čebelnih družin

Kot zadnje čebelarjevo opravilo je zelo važno zazimljanje. Mnogi čebelarji polagajo na to premalo pažnje in izgube zaradi tega mnogo družin.

V Sloveniji imamo v glavnem dva zemljepisna pasova: obmorski pas, ki sega na Primorskem po večini do tam, kjer raste figa, lavor in drugo južno sadje, ter celinski pas z ostrejšo in daljšo zimo. Vsak čebelar bo torej z lahkoto ugotovil, v katerem izmed teh dveh pasov čebelari. Vprašali se boste, kakšnega pomena je zazimljanje čebel v enem ali drugem pasu. Z ozirom na kakovost medu prav ogromnega. Praktično se da to le tako pojasniti: Čebelar iz Vipavske doline je imel letos svoje čebele na bogati hojevi paši nekje blizu Postojne. Ker je paša držala še v septembru, so si čebele uredile zimsko zalogo in gnezdo kar na hojevcu. Te družine bodo potrebovale pri zazimovanju prav neznatne spremembe zimske zaloge. Vipavska dolina ima namreč sončno in milo zimo, ki omogoča čebelicam, da se skoro dvakrat na mesec lepo sprelete in osnažijo. Isto velja tudi za ves zapadni Kras in južni del slovenske Istre.

Mnogo težavnejše stališče ima čebelar iz Notranjske in ostalih severnejših predelov. Tod so zime dolge in mrzle, tako da se čebelice tudi dva meseca ne morejo sprašiti in osnažiti. Posledice so skoro neizbežne — ne-

izprosna griža pokosi večino družin. Vzrok torej tiči v kakovosti in sestavi hojeverga medu. Hojeverc ni med cvetnega (nektaričnega) izvora, pač pa maninega. Razen hojeve mane poznamo tudi mano nekaterih listovcev, kakor: hrasta, gabra, lipe, leske, javorja itd. Med raznih man ima poleg običajnih sestavin zelo visok odstotek rastlinskega lepila. Pri zimskem uživanju ga ne morejo čebele izločiti, ampak se jim nabira kot neprebavljiva snov v prebavilih ozir. v debelem črevesu-blatniku. Čim ostrejša je zima, tem več medu porabi čebele, da obdrže v gnezdu potrebno toploto. Zato zahteva dekstrin, ki se nabira v debelem črevesu kot neizgorljiv pepel, čim pogostejšo izpraznitev blatnika. Ako imamo v naravi ugodne vremenske prilike, se čebelice sprelete in pravočasno otrebijo ter tako rešijo nevarne griže. Ko se čebelici napolni blatnik z neprebavljivimi snovmi, sili namreč nagonsko iz panja, da se otrebi. Ta potreba se javlja v panju prvotno z lahnim šumenjem, ki vsak dan narašča in preide končno v vršenje. Čebele zapuste zimsko gnezdo, se razlezejo po panju, razburjene šume in iščejo izhoda, da bi se otrebile. Ako traja zunaj mrzlo oblačno vreme, je družina skoraj izgubljena; čebele onesnažijo s temnimi otrebki vse vprek, panj in satje. To stanje jih spravlja v silno žejo, tako da odprejo v mnogih primerih ves zadelan med, misleč, da staknejo nekje zaželeno vodo. Končno napete in od utrujenosti onemogle čebele popadajo na dno panja, dočim drve druge skozi žrelo v objem hladne zimske smrti. Družina, ki slučajno preživi tako nesrečo, je tako oslabela, da imamo ob prvem spomladanskem izletu le matico s peščico čebel.

Kaj naj torej ukrenejo čebelarji v mrzlejših predelih, da se izognejo taki katastrofi? Dve poti sta: da pravočasno prepeljejo iztočene panje v ajdovo pašo, kjer dopolnijo zimsko zalogo z zdravim ajdovcem, ali da dopitajo čebelam vsaj tri kilograme sladkorja, razredčenega z vodo. Zakaj pa samo tri kilograme? Zato, ker je dovolj, da so čebele vsaj tri zimske mesece na sladkorju. Vso nadaljnjo spomladansko dobo jim ne more škoditi še tako gost manin med; obratno, brez medu in obnožnine ni pravega razvoja zalege. Prav bridke izkušnje imajo v tem pogledu čebelarji iz bivše Reške pokrajine. Iz zgolj špekulativnih namenov so prepeljali za časa Italije v jeseni v carine prosti reški pas popolnoma suhe čebele, jih tam napitali s samim nezatrošarinjenim, cenanim sladkorjem, dočim so iztočeno medeno zimsko zalogo prodali in razliko spravili. Mislili so s tem prevariti čebele, a so le sebe, ker so čebele zimske mesece na sladkorju sicer lepo prebile, dočim so v spomladnem razvoju zelo zaostale, ker sladkor sam pač ni primeren za krmljenje zalege. Iz tega lahko ugotovimo sledeče dejstvo: Čebelna družina mora prezimiti vsaj tri zimske mesece na cvetnem medu (spomladanskem, ajdovcu, žepkovcu), ali pa na sladkorni raztopini. Za ves svoj nadaljnji razvoj spomladi pa potrebuje izključno med, ki je lahko tudi maninega izvora. Vsi čebelarji iz že prej omenjenega obmorskega pasu pa niso strogo navezani na gorenje pravilo. Lahko sicer dopolnijo sladkor ali spomladanski med v satju k zimski zalogi, vendar neobhodno potrebno to ni. Kdor pa hoče biti stoddostno gotov, se mora držati splošnega pravila. S tem bi bila izčrpana snov o primerni kvaliteti zimske zaloge.

Zelo važna je pravilna tehnična izvedba zazimljanja. Kdaj naj začnemo prav za prav z zazimljanjem in katero je najpreprostejše? Najlažje stališče ima čebelar, ki je imel čebele v ajdi in je na jasnem, koliko so nabrale. Ta bo pričel z zazimovanjem proti koncu oktobra v južnem, oblačnem ali

najbolje deževnem vremenu. Imamo dvojen način zazimovanja: da presodimo zimsko zalogo na oko, ali da jo ugotovimo s tehtnico. Prvi način je lahko varljiv in zmoten, dočim je drugi zanesljivo točen. Čebelna družina potrebuje v AZ panju za zimsko zalogo povprečno 10 kg čistega medu. V krajih z zgodnjo pomladansko pašo se lahko zniža na 8 kg. Najprimernejša tehtnica je manjša decimalka, pri kateri tariramo kozico. Brez koze mora tehtati kompletno vališče 16 do 17 kg. Teža se porazdeli takole: med 10 kg, 9 satov 4,5 kg, čebele 1,5 kg. Ako prezimimo na težjem, starem satju, zvišamo skupno težo za 1 kg, kar velja tudi za panje na 10 satov. Po tehtanju polagamo satje v istem redu v panj in pazimo, da v gnezdu kakšen bolj prazen sat premaknemo ob stran in ga nadomestimo s primerno težkim. Paziti moramo, da je medena zaloga lepo spojena, ker je presledek s prelahkim ali praznim satom zelo nevaren. Ako zaloti družino oster mraz ob praznem satu, ki ga ne more prelesti, umre za lakoto, čeprav je onkraj prazne pregraje še obilna medena zaloga. Pomnimo: na primernem medu, pravilno zazimljeni in odeti družini ne more še tako hud mraz do živga.

Ali naj ob zazimljenju izvajamo kakšno združevanje?

Vsi taki posli se morajo izvršiti še tik pred pričetkom jesenske paše. Ravno tako ne uganjajmo prevelikih umetnij pri raznih prelegancij, ker niso redki primeri matične oplemenitve v oktobru. Le panj, ki kaže znake brezmatičnosti ali trotavosti pri zazimljenju, združimo s kako šibkejšo družino.

Mnogi čebelarji, posebno v Beli Krajini, puste v neločenem medišču čez zimo prazno satovje z izgovorom, da tako satje dobro ohranijo, ker nimajo zato potrebnih omar. Kdor si prične ustvarjati moderno čebelarstvo, mora takoj ob pričetku vnesti postavko za dobro omaro za satje. Prav zaradi te pomanjkljivosti izgubimo v Sloveniji mnogo dragocenega satja, katerega, razmetanega po vseh mogočih kotih, uničijo večje. Satje spada od zazimljenja do prestavljanja spomladi v dobro omaro, kjer ga od časa do časa žveplamo.

Preden postavimo družino s tehtnice v panj, osnažimo dno vseh prizidkov in mostičkov, izvlečemo okvir z matično rešetko, jo osnažimo zadelavine, posebno tam, kjer se dotika sprednje stene panja; kajti ravno tu nastajajo tisti nesrečni prehodi, po katerih zaide matica med letom v medišče. Ko smo panj temeljito osnažili, ne pokrijemo matične rešetke popolnoma, da morejo preostale čebele iz medišča v plodišče. Dokler ne nastopi občutnejši mraz, čebel sploh ne odevamo ali zapažimo, ker ravno jesensko ohlajevanje čebele polagoma zveže v strnjeno gnezdo. Žrelo zozimo na 4–5 cm, da se družina laže brani nadležnih roparic.

Mnogi čebelarji grešijo s tem, da se jim z zazimovanjem zelo mudi in se ga lotijo ob toplem, sončnem vremenu, ko čebele še stikajo okrog. Delo opravljajo kar v odprtem čebelnjaku, šarijo z medenim satovjem in s tem dajejo pobudo vsiljivim domačim in tujim roparicam, da pričnejo s svojim zločinskim poslom. Razkopana in vznemirjena družina na tehtnici tudi v panju nekaj časa ne nudi vsiljivim taticam prave obrambe. S takim početjem si nakopljemo takšen rop, ki se ga le težko rešimo. Kakor že prej omenjeno, pričnemo z zazimovanjem v drugi polovici oktobra, v južnem, deževnem vremenu, ko čebele ne izletavajo, a nam tudi na tleh ne otrpnejo.

Še nekoliko besed o paženju panjev ob nastopajočem stalnem mrazu. Prezgodaj zapažena družina se ne počuti dobro; predolgo je razpršena po

satovju. Ko stojimo tik pred ostrejšim mrazom, pripravimo potrebne odeje, pokrijemo nalahko prej puščeno režo nad matično rešetko in pričnemo prav previdno, brez razburjenja družin, z odevanjem. Najcenejše odeje so ržene slamice, ki jih spreten čebelar sam sešije. V medišče, nad matično rešetko, priložimo krajšo, a zadaj potisnemo do okenc daljšo. Čim smo to storili, smo zaključili čebelarstvo leto. Na vrata panja pritrdimo še beležnico za naslednje leto. Kdor nima slamnic, si lahko pomaga z odejami iz časopisnega papirja, ki čebele prav dobro ščitijo pred mrazom. Za odeje enega panja porabimo približno pol do tri četrt kilograma sešitega ali spojenega papirja. Najidealnejša a žal najdražja odeja je iz centimeter debelega, iz volne tolčenega sukna (filca), ki pokrije matično rešetko in plodiščno okence obenem. Prednost teh odej je v tem, da so tople, zavzemajo v omari malo prostora in je ravnanje z njimi skoraj neslišno. Težko je pa priti do njih, ker so precej drage. Da nam ne zaide skozi žrela v panje rovka, ne smejo biti žrela višja od 8 mm.

Čebelarju, katerega čebele nimajo dovoljne zimske zaloge, ali pa imajo v severnejšem pasu pretežno nevarno mano, je nujno potrebno, da zalogo dopolni, odnosno odvzame primerno količino hojevca in ga nadomesti s sladkorjem. To naj se zgodi v oktobru, ob vremenu, kakor smo že prej omenili. Tu nam je zopet točna pomočnica dobra tehtnica. Postopamo kot pri navadnem zazimljanju. Družini, ki tehta le 13 kg, ne urejamo nič satovja, ampak zabeležimo na panj: tri kilograme primanjkljaja, kjer tehta družina na mani n. pr. 18 kg, ji odvezamemo 7 kg teže, t. j. približno dva zalita stranska sata, gnezdo proti levi in desni razmaknemo in v sredino pomaknemo dva do ene četrtine zanešena sata iz kakega medišča v skupni teži 2 kg, na panj pa zabeležimo: primanjkljaj 3 kg sladkorja. Ne smemo tukaj zamenjati teže sladkorja in sladkorne raztopine. Za dodajanje 3 kg sladkorja porabimo skoraj 5 kg sladkorne raztopine, tako da dodana voda ne pride v poštev. Najprikladnejše dodajanje zimske zaloge je v satovju v izpraznjenem medišču v enem ali dveh obrokih. 1 kg sladkorja raztopimo v 6—7 del vode ali nazorneje: 10 kg sladkorja v 6—7 l vode. Sladkorno raztopino ohladimo v leseni kadi ali točilu in jo z manjšo, pollitersko posodo nalijemo v prazno satovje. Spreten polivač spravi do 2 kg raztopine v en sat, tako da je tehtanje napolnjenih satov skoraj odveč ter jih lahko kar sproti postavljamo v medišče določene družine. Čebelice že v najkrajšem času znosijo sladkor v sredino gnezda, kjer ga začnejo v prvih zimskih mesecih najprej rabiti. Tudi pri tem delu se izogibajmo sončnih, toplih dni, da ne povzročimo ropanja. Po opravljenem delu odvezamemo pitalno satovje iz medišč in se prepričamo, če so čebele sladkor pravilno razmestile po plodišču. Kasneje, ob primernem času, izvršimo že paženje in odevanje, pa je zazimljanje končano in družinam zagotovljen zimski počitek.

Pozivamo vse podružnice, da zberejo pri svojih zadružnikih vse voščine, ki jih čebelarji ne morejo sami doma brez izgube dragocenega voska izkoristiti, in jih pošljejo podpisani zadrugi, da jih ona prekuha. Za svoje delo bo računala samo malenkostne stroške. Za dobljeni vosek prejme vsak zadružnik odgovarjajočo količino satnic ali pa bo zadruga vosek odkupila in ga plačala po dnevni ceni. Letos ne sme propasti niti en gram voska.

Železničarjem — čebelarjem

Znano Vam je, da je dne 8. junija t. l. zaradi eksplozije na tukajšnjem glavnem kolodvoru pogorelo poslopje Nabavljalne zadruge uslužbencev državnih železnic v Ljubljani. Pri tem požaru je bila prizadeta tudi Železničarska čebelarska zadruga, ki je imela svoje poslovne prostore in skladišča v posloppju omenjene zadruge.

Upravni odbor Železničarske čebelarske zadruge je že konec leta 1943 iz previdnosti spravil pretežno večino čebelarskega blaga in potrebščin v kletne prostore železničarske Nabavljalne zadruge, panje pa v skladišče »Žegoze«, Galusovo nabrežje št. 33. Do tega varnostnega ukrepa je upravni odbor privedla bojazen, da bi pri event. zračnem napadu na tukajšnji glavni kolodvor bila prizadeta tudi najbližja okolica in verjetno tudi imovina naše zadruge.

Blago, ki je bilo vskladiščeno v kletnih prostorih železničarske Nabavljalne zadruge, je ostalo od požara nedotaknjeno, tako tudi panji, ki so bili vskladiščeni pri »Žegozi«. Požar je uničil samo tisto blago, ki je bilo v zadrugi poslovalnici, in opremo zadrugne poslovalnice, kakor tudi večino poslovnih knjig. V blagajni, v kateri so bile poslovne knjige, je popolnoma zgorel dnevnik in imenik članov ter delno tudi knjiga deležev. Denar v znesku Lir 40.562.—, ki je bil tudi v blagajni, je ostal od požara nedotaknjen, kar je razvidno iz overovljenega komisijskega zapisnika.

Po nastanku novega stanja dne 8. 5. t. l., ko je partizanska vojska izgnala okupatorja iz naše domovine, so se začeli na iniciativo Iniciativnega zadrugnega odbora za Slovenijo v Ljubljani polagati novi temelji vsemu našemu zadrugnemu gospodarstvu. Male zadruge, ki so bile v prejšnji Jugoslaviji ustanovljene iz političnostrankarskih namenov in stanovske razcepljenosti, so se danes združile na zahtevo ljudskih množic v močne zadrugne gospodarske ustanove, ki bodo s skupnimi zadrugnimi denarnimi sredstvi služile potrebam vsega delovnega ljudstva.

Naša Železničarska čebelarska zadruga se je zaradi tega pripravljala na likvidacijo svoje stanovske zadruge in na združitev s tukajšnjim Slovenskim čebelarskim društvom v enotno Čebelarsko zadrugo za Slovenijo v Ljubljani. To likvidacijo zadruge smo morali še tembolj pospešiti, ker po požaru nismo imeli nobenih poslovnih prostorov ne skladišča, kamor bi spravili od požara nedotaknjeno blago. V tej stiski nam je z vso uvidenostjo priskočilo na pomoč Slov. čebelarsko društvo, s katerim smo danes spojeni v enotno Čebelarsko zadrugo, in nam rade volje dalo na razpolago svoje prostore, kamor smo prenesli svoje poslovanje in imovino zadruge.

Da se člani obvestijo, koliko imovine je ostalo po požaru naši zadrugi, in da se izvrši likvidacija naše zadruge, je upravni odbor skupno z nadzornim odborom sklenil na svoji seji dne 27. VII. t. l., da naj se skliče dne 15. VIII. t. l. izredni občni zbor, kjer naj bi članstvo razpravljalo o zgornjih vprašanjih. Vabilo za občni zbor je bilo pravočasno razglašeno

v dnevniku »Slovenski poročevalce« in vsi zaupniki na vseh progah so dobili pismena vabila za občni zbor s prošnjo, da naj o tem obvestijo članstvo. Ker pa dne 15. VIII. t. l. ni bilo na občnem zboru navzočih nadpolovično število članov, kar je po pravilih čl. 51, t. 3 potrebno za sklepanje o likvidaciji zadruge, se je 15 dni pozneje, dne 2. IX. t. l., vršil nov občni zbor, ki je imel pravico sklepati o likvidaciji pri vsakem številu navzočih članov, kar je bilo objavljeno na vabilih in v »Slovenskem poročevalcu«.

Na drugem občnem zboru dne 2. IX. t. l. so navzoči soglasno odobrili predlog upravnega odbora, da se naša zadruga likvidira in spoji z vsem svojim imetjem z novoustanovljeno Čebelarско zadrugo za Slovenijo v Ljubljani. Imovinsko stanje naše zadruge po požaru je bilo sledeče:

Aktiva	Din 89.511.02
Pasiva	Din 54.392.33
Poslovni prihranek	Din 35.118.69

V postavki »Pasiva« so zapopadeni deleži članov, drugih dolgov pa zadruga ni imela. Skupni obratni kapital Železničarske čebelarске zadruge znaša torej v blagu in denarju v današnji valuti Din 89.511.02, kar je upravní in nadzorni odbor izročil na skupni seji dne 20. IX. t. l. odboru novoustanovljene Čebelarске zadruge za Slovenijo v Ljubljani. S tem je bilo zaključeno poslovanje Čebelarске zadruge uslužbencev državnih železnic v Ljubljani.

Vsak član bivše Čebelarске zadruge usl. drž. železnic v Ljubljani, ki do 31. XII. 1945 ne bi prijavil svojega izstopa, oziroma odpovedal deleža pri novi Čebelarски zadrugi za Slovenijo v Ljubljani, bo s tem dnevom postal avtomatično član te nove zadruge. Pravočasno odpovedani deleži se bodo članom izplačali.

Kakor so železničarji vedno imeli smisel za združništvo in za skupno pomoč drug drugemu, tako pričakujemo tudi sedaj, da se bodo v vsakem oziru posluževali združne poslovalnice in iskali kakršnih koli čebelarских nasvetov v tej skupni Čebelarски zadrugi. Priporočamo jim, da naj posebno glede prevoza čebel na pašo v oddaljenejšje kraje sodelujejo s svojimi izkustvi pri čebelarских podružnicah in čebelarских družinah.

Samo s skupno močjo in skupno združno mislijo in voljo bomo dosegli uspeh pri čebelarstvu v okrilju naše nove čebelarске združne ustanove, ki bo v korist posameznemu čebelarju in skupnosti.

Poziv!

Upravni odbor Čebelarске zadruge za Slovenijo v Ljubljani, Tyrševa cesta 21, je sklenil, da bo priredil še to zimo po podružnicah in čebelarских družinah poučna čebelarška predavanja, enodnevne ali po potrebi in dogovoru tudi dvodnevne čebelarске tečaje. Za to potrebuje praktičnih čebelarjev, ki bi hoteli prevzeti ta poučna predavanja. Kdor se čuti sposobnega za predavatelja, čeprav nima izpita, naj javi takoj svoj točen naslov podpisani zadrugi.

Poročilo o občnem zboru Slovenskega čebelarskega društva v Ljubljani,

ki je bil dne 15. avgusta 1945 v dvorani Zavoda za socialno zavarovanje na Miklošičevi cesti v Ljubljani.

Ker občni zbor ob napovedani uri ni bil sklepčen, ga je otvoril predsednik Anton Znideršič pol ure kasneje v smislu § 13 društvenih pravil. Ugotovil je, da je bil občni zbor pravilno sklican. Dalje je ugotovil, da je bilo na občnem zboru zastopanih 10 podružnic z 28 delegati, ki so imeli pravico glasovanja.

Občnega zbora se je udeležil tudi tajnik Iniciativnega združenega odbora za Slovenijo in referent za čebelarstvo pri Kmetijskem ministrstvu, profesor Stane Mihelič. On je bil prvi, ki je obiskal po narodni osvoboditvi naše društvo in nam dal smernice za uspešno delo na čebelarškem polju. Predsednik ga je prav iskreno pozdravil in ga prosil, naj tudi v bodoče vsestransko podpira naše delo.

Pozdravil je vse delegate in čebelarje, ki so se udeležili današnjega občnega zbora v tako lepem številu, posebno pa čebelarje z Gorenjskega in Štajerskega, ki so po petih letih groze in prestanega trpljenja zopet lahko prišli v našo sredo.

Pred prehodom na dnevni red se je predsednik Znideršič spomnil umrlih članov. Ob bombnem napadu na Kočevje v decembru 1944 je postal žrtev Alojzij Peterlin, dolgoletni član širšega odbora in predsednik čebelarške podružnice v Kočevju. Ob istem času je padel v boju z okupatorjem Dušan Lunder, učitelj v Trbovljah in delaven tajnik čebelarške podružnice v Trbovljah. Dne 2. februarja 1945 je umrl po dolgotrajni bolezni Frančišek Rojina, ki je urejeval Slovenskega čebelarja od početka v letu 1898. do leta 1918, to je celih 21 let. Dne 15. marca 1945 je umrl v Stari vasi pri Postojni Ivan Sajevec, star 95 let. Bil je bližnjim in daljnim čebelarjem-začetnikom pravi učitelj in svetovalec. V istem času nas je zapustil v visoki starosti 91 let Jakob Virjent, doma v Viševku pri Kamniku. Znan je Virjentov panj in Virjentova stiskalnica za vosek, ki jo še danes uporabljamo. Dne 20. aprila 1945 je zaradi bombnega napada tragično preminul Franc Košak, za razvoj slovenskega čebelarstva zaslužni velečebelar na Grosupljem. Poleg teh naj se spomnimo vseh čebelarjev, ki so žrtvovali svoje življenje za svobodo domovine. Vse bomo ohranili v častnem spominu. Slava jim!

Za zapisnikarja je bil izvoljen tov. Rožman, za overovatelja pa tov. Dermelj in Senegačnik.

Tajniško poročilo

o društvenem delovanju je podal tov. Josip Kobal in izvajal:

Tovariši zborovalci!

Ker je odmerjen današnjemu občnemu zboru kratek čas, sem se omejil pri svojem poročilu le na najvažnejše zadeve. Naj govorim najprej o

stanju čebelarstva.

Naše predvojno lepo razvito Čebelarско društvo, ki je imelo do 170 podružnic in okrog 4000 članov, je bilo zaradi okupacije zelo okrnjeno. V nasilni tvorbi Ljubljanske pokrajine je bilo v letu 1943. samo še 46 podružnic s 1104 člani. Direktnih članov je bilo 106. Vseh članov je bilo 1210. V letu 1944. se je skrčilo število podružnic na 32, ki so prijavile 740 članov, direktnih članov je bilo 14, skupno 754 članov. V letu 1945. je poslalo imenike članov le še 22 podružnic in prijavilo 450 članov. Vzrok temu majhnemu odzivu so bile vojne razmere in prometne težave. Saj je bilo društvo od vseh podružnic skoro popolnoma odrezano. Tudi neupoštevanje nekaterih podružnic pri dodeljevanju sladkorja za krmljenje čebel utegne biti več ali manj vzrok.

Ožji odbor.

Na seji širšega odbora dne 20. junija 1945 se je konstituiral odbor takole: Predsednik Anton Znideršič, podpredsednik Janko Babnik, tajnik in blagajnik Edvard Senegačnik, odborniki: Mirko Dermelj, Franc Ločniškar, Albin Petelin,

Slavko Raič ter virilista Adolf Arko, vodja društvene trgovine in Avguštin Bukovec, urednik Slovenskega čebelarja. Ker je bil tajnik in blagajnik tov. Senegačnik v vojnem ujetništvu, po povratku iz njega pa bolan, je ožji odbor imenoval tov. Josipa Kobala za poslevoedečega tajnika in blagajnika.

V širšem odboru so bili poleg navedenih še: za Ljubljansko okolico Ivan Bugar; za Logatec: Anton de Gleria; za Kočevje: Alojzij Peterlin; za Novo mesto: Josip Vales in za Črnomelj: Vladimir Martelanc. Namestnika sta bila Franc Aleš in Franc Rome. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena Franc Resman in Ivan Šmajdek. V gospodarskem odboru so bili Adolf Arko, Janko Babnik in Albin Petelin. Umrli je Alojzij Peterlin, iz odbora sta pa izstopila Janko Babnik in Albin Petelin ter namestnik Franc Aleš.

Ožji odbor je imel po zadnjem občnem zboru v letu 1943. pet sej, leta 1944. pet sej in v letu 1945. skupno 8 sej. Seja širšega odbora je bila samo 26. jun. 1943. Pozneje ni bilo nobene več zaradi prometnih težkoč. Na sejah je ožji odbor razpravljal o tekočih zadevah, ki jih bom omenil v svojem poročilu.

Slovenski čebelar

je izhajal v letu 1943. vsak drugi mesec v skrčeni obliki, ki nam jo je predpisal okupator. Ob zaključku tega leta je nemški okupator nadaljnje izhajanje lista prepovedal, čeprav smo večkrat posredovali, da bi ga smeli kot edini čebelarški list med Slovenci še nadalje tiskati. Prošnja je bila odklonjena. V nadomestilo je društvo izdalo v letu 1944. Čebelarški zbornik s pestro, bogato poučno vsebino. Ministrstvo smo prosili, da bi nam izposlovalo dovoljenje za zopetno izdajanje lista.

Naša društvena knjižnica

je razdeljena v dva dela. V prvem delu so znanstvena in poučna čebelarska dela. Steje 321 knjig v 363 izvodih. V drugem delu knjižnice so pa sami vezani letniki raznih slovenskih, hrvaških, srbskih, čeških, poljskih, bolgarskih, nemških, italijanskih, francoskih in angleških strokovnih čebelarskih časopisov v skupnem številu 398. Knjižnica torej šteje 719 knjig v 741 izvodih. V knjižnici so skrbno spravljene dragocene in redke čebelarske knjige.

Plemenilne postaje

za matice zaradi vojnih dogodkov in prometnih težkoč niso obratovala. Za postajo na Gorjancih imamo že pripravljen zložljiv čebelnjak v Novem mestu. Potrebni hramčki s plemenilniki so v našem skladišču. V Rakitni je društvo kupilo čebelnjak. Tja bi bilo potrebno prepeljati trotarja in postaviti hramčke. Čebelnjak pa je postal žrtev bombnega napada. Treba bo zgraditi novega. Inventar plemenilne postaje v Kamniški Bistrici je deloma ohranjen. Isto na Pohorju. Upam, da bodo vse našete plemenilne postaje začele prihodnje leto s svojim koristnim delom. Poleg navedenih bo treba ustanoviti še nove. Kakor drugi narodi, moramo tudi Slovenci posvetiti vso pažnjo vprašanju čistokrvnosti in dobrih lastnosti naše sivke.

Opazovalne postaje.

ki jih je imelo društvo po vsej Sloveniji, so zaradi vojnih dogodkov prenehale s svojim delovanjem. Treba bo ne le stare obnoviti, ampak še nove ustanoviti. Ožji odbor je razpravljal o tem in sklenil ustanoviti postaje v Ljubljani, Polhovem Gradcu, v Lazah, na Blokah, v Dobrepoljah, v Št. Jerneju in v Toplicah pri Novem mestu. Za ljubljanske čebelarje in čebelarje bližnje okolice bi bila neobhodno potrebna opazovalna postaja pod Krimom. Mučno je, ko ne moremo dati čebelarjem, ki hodijo po informacije v društveno čebelarno, nobenih točnih pojasnil, če hoja med ali ne. Naloga opazovalnih postaj ni samo v tem, da opazovalci pošiljajo mesečna poročila, ampak v tem, da poročajo centrali takoj, ko se začne kaka bogata paša na hoji, smreki, akaciji, na travnikih itd., da lahko prepeljejo tja svoje čebele in tako izkoristijo medene vire. V tem pogledu moramo biti širokogrudni in privoščiti izrabo pasišč tudi tistim čebelarjem, ki nimajo paše.

Vrbov nasad

je moralo društvo zaradi raznih neprilik začasno opustiti. Čeprav je nasad komaj pčelo uro oddaljen od mesta, so nam delali neprilike za obisk. Za pletev nismo

mogli dobiti delavcev. Vprašanju zboljšanja čebelje paše bo treba v bodoče posvetiti vso pažnjo. Med vojno je nastalo mnogo goličav, ki jih bo treba na novo posaditi.

O stanju čebelarstva

ne morem dati točnih podatkov. Omenim naj le, da je kmetijski oddelek odredil v letu 1944. uradno štetje čebelnih panjev po občinah, kolikor je imel z njimi stike. Iz teh sem posnel, da je bilo v mestu Ljubljani 164 čebelarjev, ki so imeli 1908 AŽ panjev in 121 kranjičev, skupno 2029 čebelnih družin. V ljubljanski okolici je bilo 321 čebelarjev s 5431 AŽ panji in 631 kranjiči, skupno 4082 čebelnih družin. V kočevskem okraju 37 čebelarjev 321 AŽ panjev in 72 kranjičev, skupaj 382 čebelnih družin, v logaškem okraju 68 čebelarjev s 631 AŽ panji in 83 kranjiči, skupno 716 čebelnih družin, v novomeškem okraju 209 čebelarjev, ki so prijavili 802 AŽ panja in 680 kranjičev, skupaj 1482 čebelnih družin. V vseh petih okrajih je bilo prijavljenih v letu 1944. v 41 občinah 829 čebelarjev, ki so imeli 7082 AŽ panjev in 1609 kranjičev, torej skupno 8691 čebelnih družin.

Poudarjam, da manjka po posameznih okrajih po več občin, kjer se štetje ni moglo izvršiti. Primerjal sem to štetje tudi s podatki, ki so jih poslale čebelarke podružnice s teh področij. Ugotovil sem, da se podatki ne ujemajo. Ta se boji, da jih bodo uporabili pri davčni oblasti, ki ga utegne obdavčiti, oni si misli, da bo moral kako svojo družino oddati. Zato je vsaka statistika bolj ali manj nezanesljiva, problematična. Prav in lepo pa bi vendarle bilo, da bi se uradno in zasebno štetje ujemalo, kar se bo zgodilo tedaj, ko bomo vedno in ob vsaki priliki navajali podatke, ki odgovarjajo dejanskemu stanju. Upajmo, da bomo sedaj v svobodni domovini vendar prišli do prave statistike v čebelarstvu.

Zdravstveno stanje čebel

je bilo med vojno povoljno. Tu in tam se je pojavila nozemavost. V nekaj primerih je bila ugotovljena kužna bolezen gniloba. Ožji odbor je storil potrebne ukrepe, da se je bolezen zatrla. Zeleti bi bilo, da se čebelar, če se pojavi pri njem kaka bolezen, brezpogojno ukloni predpisom in brez odpora dopusti, da se postopa z obolelimi čebelami po uredbi o zatiranju nalezljivih bolezni. Če je treba čebelno družino uničiti, lahko dobi čebelar delno odškodnino, ker ima društvo sklad za

zatiranje čebelnih kužnih bolezni,

ki je narasel na 8.749 lir 64 cent. Gotovo je, da se bo naša čebelarska organizacija v novih razmerah razmahnila in se bodo tudi prispevki za ta sklad znatno zvišali. Tako bo omogočeno na eni strani čebelarski organizaciji dajati večjo odškodnino, za morebitno uničene družine, na drugi strani pa posvetiti največjo skrb pregledu čebelnjakov, kjer je bila gniloba že pred vojno močno razširjena.

Predavanja in tečaji

o čebelarstvu se med vojno niso vršili. Dasiravno je čebelarstvo važna panoga našega kmetijstva in je društvo izključno gospodarskega značaja, ni dovoljeval okupator nikakih sestankov, na katerih bi nudili čebelarjem potreben pouk. Obstoj društva sicer ni prepovedal, pač pa je moralo predlagati svoja letna poročila. Zaradi razcepljenosti in velikih prometnih ovir se tudi občni zbori niso mogli vršiti. Društvo si je oskrbelo za predavanja kinoprojektor. V svojem inventarju ima zvočni film »Življenje čebel« in nekaj diapozitivov iz čebelnega življenja. Nujno potrebna bi bila predavanja po vsem osvobojenem ozemlju, zlasti po Primorskem, kjer naš narod 25 let ni imel nikakih predavanj.

Sladkor

za krmljenje čebel tvori pri društvu poglavje zase. Koliko skrbi, dela, potov in težav je bilo, ve samo tisti, ki je vse to sam doživel. Kdor se hoče o tem prepričati, mora pogledati zadevni arhiv. Kljub vsemu temu pa je društvo doseglo malenkostne uspehe. Za jesensko krmljenje v letu 1943. nismo prejeli nikakega sladkorja. Za spomladansko krmljenje v letu 1944. nam je dovolila nemška okupacijska oblast 15.800 kg sladkorja pod pogojem, da odda čebelar za vsake 4 kg sladkorja po 1 kg

medu za socialne ustanove. Sladkor so prejeli po odredbi nemške oblasti samo čebelarji iz krajev, zasedenih po okupatorju. Podružnice južno od Ljubljane niso prišle v poštev. Za jesensko krmljenje leta 1944. je dovolila nemška okupacijska oblast 8.400 kg sladkorja izrecno samo za čebelarje, stanujoče v občinah: Ljubljana, Ježica, Polje, Rudnik in Dobrova, kar je vzbudilo pri čebelarjih drugih podružnic veliko nejevoljo. Ves trud in dokazovanje društvenega odbora, da bi prejeli sladkor vsi čebelarji, je bil brez uspeha. Naknadno smo izvedeli, da je okupator oddal nekaj sladkorja preko Prevoda občinam: Brezovica, Velike Lašče, Sodražica in Dobropolje.

Kadar je društvo posredovalo za nakazilo sladkorja, vselej je prejelo odgovor, da sladkorja niti za ljudsko prehrano ni, kako neki naj ga nakažejo čebelarjem.

Za nakazilo sladkorja v bližnji jeseni je storilo društvo potrebne ukrepe.

Náš bodoči delovni program.

Na seji dne 19. maja tega leta smo se spomnili velikih dogodkov, ki so se zvršili v našem narodnem življenju in ki so nam prinesli po prenehanju trpljenja, zaničevanju in poniževanju težko in željno pričakovano narodno osvobodjenje in z njim svobodno Slovenijo. Na tej seji sem poročal o bodočem delovnem programu pri društvu. Ker sem večino točk tega delovnega programa omenil že v dosedanjem svojem poročilu in smo uvrstili ta program v člen 2. pravil nove čebelarske zadruge, ne bom s tem izgubljal časa.

Preosnova društva.

Na sestanku dne 12. junija tega leta, katerega so se udeležili zastopniki Slovenskega čebelarskega društva in zastopniki Čebelarske zadruge uslužbencev drž. železnic, je podal tajnik Iniciativnega združnega odbora za Slovenijo in referent za čebelarstvo pri ministrstvu za kmetijstvo prof. Mihelič nekaj smernic o bodočem združnem življenju v naši svobodni domovini. Priporočal je, naj se vsi čebelarji združijo v enotno čebelarsko zadrugo, ki naj obsega vso Slovenijo.

Navzoči zastopniki obeh čebelarskih organizacij so se strinjali s smernicami tov. Miheliča in sklenili soglasno, da bo vsaka organizacija stavila članom na občenem zboru predlog, naj preneha s svojim dosedanjim delovanjem in prenese vse svoje aktivno in pasivno imetje na novo Čebelarsko zadrugo z omejenim jamstvom v Ljubljani, ki bo poslovala v smislu dosedanjih njenih pravil in z istim ciljem. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, v katerem so bili tovariši Znideršič, Arko in Kobal kot zastopniki Slovenskega čebelarskega društva in tovariša Cvetko in Skot kot zastopniki Čebelarske zadruge uslužbencev drž. železnic. Pripravljalni odbor je imel več sej, na katerih je obravnaval pravila nove Čebelarske zadruge in pripravil vse potrebno za ustanovno skupščino, ki bo danes ob 10.30 v tej dvorani.

Tovariši!

V svojem tajniškem poročilu sem se dotaknil le glavnih stvari, v podrobnosti se nisem spuščal. Upam pa, da ste že iz tega kratkega poročila lahko spoznali delo, ki ga je vršilo društvo v težkih časih okupacije.

Sedaj, ko smo dosegli svojo popolno svobodo, se poprimimo dela z vsemi svojimi močmi in skušajmo vzbuditi v nas vseh speče sile, da bomo v najkrajšem času popravili škodo, ki nam jo je povzročila vojna in se bomo povzpeli v čebelarstvu na isto kulturno stopnjo, kakor to vidimo pri drugih naprednih in kulturnih narodih.

Predsednik je dal tajniško poročilo na glasovanje. Bilo je po krajši debati soglasno sprejeto.

Poročilo blagajnika upravnega odbora

je podal tov. Josip Kobal in sicer za poslovna leta 1943, 1944 in 1945. Izvajal je:

Že v tajniškem poročilu sem omenil, da se zaradi vojnih razmer in prometnih težkoč občni zbori niso mogli vršiti. Zato vam danes poročam o računskem zaključku za gori navedena leta.

Premoženjsko stanje

upravnega oddelka in Janševega doma po stanju z dne 31. decembra 1943.

Imovina	L	c	Dolg	L	c
Blagajna	32.587	95	Premoženje	8.180	90
Poštna hranilnica	2.073	52	Premoženje Janš. doma	214.620	80
Terjatve	3.709	65	Podpore	3.100	—
Upniki in dolžniki	1.000	—	Zavarovalni sklad	6.030	04
Knjižnica	6.086	28	Dolg sladkor. skladu	56.790	49
Zaloga knjig	4.651	96	Čebelarke podružnice:		
Zaloga kranjičev	3.200	—	dolg	94	—
Elektrarna: vloga	76	—	rezerva	14.878	30
Drevesnica	2.046	06	Sotrud. honorarji: dolg	273	78
Inventar uprav. odd.	29.572	98	Članarina: zgube	63	46
Inventar Janš. doma	1.484	96	Plemenilne postaje	1.328	60
Čeb. podr. na zas. ozem.	14.878	30	Janšev dom: posojilo	6.471	25
Janšev dom: posestvo	202.091	48	Dobiček	4.861	69
Posojilo doma sladkor-					
nemu skladu	6.762	92			
Upravni oddelek: izrav-					
nava	6.471	25			
	316.693	31		316.693	31

Račun zgube in dobička

upravnega oddelka in Janševega doma 31. decembra 1943.

Dohodki	L	c	Stroški	L	c
Slov. čebelar: tisk	16.204	70	Članarina	30.780	—
Slov. čebelar: honorarji	8.706	25	Slovenski čebelar: stari		
Pisarniške potrebščine	2.144	06	letniki	514	90
Potnine	80	20	Društvena čebelarna:		
Občni zbor	30	60	prispevek	7.524	—
Opazovalne postaje	180	—			
Združenje kmetovalcev	433	20			
Zavarovalni sklad	920	—			
Amortizacija doma	4.500	—			
Dobiček	4.861	69			
	38.818	90		38.818	90

V Ljubljani, dne 31. decembra 1943.

Predsednik: A. Žnideršič l. r.

Za blagajnika: Josip Kobal l. r.

Pregledala in v redu našla:

V Ljubljani, dne 30. januarja 1943.

Franc Resman l. r.

Ivan Smajdek l. r.

Premoženjsko stanje

upravnega oddelka in Janševega doma po stanju z dne 31. decembra 1944.

Imovina	L	c	Dolg	L	c
Blagajna	10.761	90	Premoženje	10.776	78
Poštna hranilnica	806	05	Premoženje Janš. doma	216.886	61
Terjatve	3.206	15	Zavarovalni sklad	9.407	64
Upniki in dolžniki	1.000	—	Sladkorni sklad: dolg	51.442	02
Knjižnica	8.050	73	Cebelarske podružnice:		
Plemenilne postaje	4.283	50	dolg	244	—
Zaloga kranjčev	3.200	—	rezerva	14.878	30
Elektrarna: vloga	76	—	Sotrudn. honorarji: dolg	273	78
Drevesnica	3.239	86	Plemenilne postaje	1.328	60
Inventar upravn. odd.	31.926	23	Janšev dom: posojilo	6.471	25
Inventar Janš. doma	1.758	26			
Ceb. podr. na zas. ozem.	14.878	30			
Janšev dom: posestvo	200.068	98			
Posojilo sladkor. skladu	9.482	92			
Upravni odd.: izravnava	6.471	25			
Zguba	12.498	85			
	311.708	98		311.708	98

Račun zgube in dobička

upravnega oddelka in Janševega doma 31. decembra 1944.

Stroški	L	c	Dohodki	L	c
Čeb. zbornik: tisk itd.	42.664	30	Zaloga knjig	2.841	29
Čeb. zbornik: honorarji	18.038	—	Podpore	11.237	15
Pisarniške potrebščine	743	25	Članarina	34.020	—
Opazovalne postaje	230	—	Slovenski čebelar: stari		
Zavar. sklad: prispevek	570	—	letniki	614	—
Amortizacija doma	4.500	—	Članarina: dobiček	63	46
Poslovni stroški	1.540	20	Zguba	12.498	85
			Društvena čebelarna:		
			prispevek	7.011	—
	68.285	75		68.285	75

V Ljubljani, dne 31. decembra 1944.

Predsednik: A. Znideršič l. r.

Za blagajnika: Josip Kobal l. r.

Pregledala in v redu našla:

V Ljubljani, dne 11. marca 1945.

Franc Resman l. r.

Ivan Smajdek l. r.

Premoženjsko stanje

upravnega oddelka in Janševega doma po stanju z dne 30. junija leta 1945.

Imovina	L	c	Dolg	L	c
Blagajna	100.207	45	Upniki	30.037	50
Poštna hranilnica	722	41	Janš. dom: premoženje	1.851.121	76
Terjatve	3.206	15	Zavarovalni sklad	8.749	64
Knjižnica	46.662	—	Sladkorni sklad: dolg	23.938	88
Inventar uprav. odd.	286.186	93	Članarina	31.390	—
Plemenilne postaje	14.784	90	Čebelar. podr.: rezerva		
Zaloga kranjičev	12.000	—	za dubioze	14.878	30
Čeb. podr. na zas. ozem.	14.878	30	Janšev dom: posojilo	6.471	25
Posestvo Janš. doma	1.828.833	33	Čeb. zadr. železničarjev	41.562	—
Janšev dom: inventar	1.783	26	Zaloga: višja vrednost	394.210	97
Janšev dom: vloga	76	—	Dobiček	24.539	47
Sladkor. sklad: posojilo	15.855	92			
Upravni odd.: posojilo	6.471	25			
Premoženje	2.692	87			
Zaloga knjig	92.539	—			
	2.426.899	77		2.426.899	77

Račun zgube in dobička

upravnega oddelka in Janševega doma 30. junija leta 1945.

Stroški	L	c	Dohodki	L	c
Ured. in sotrud. honorar	250	—	Pisarniške potrebščine	55	50
Drevesnica	3.239	86	Zaloga knjig: iztržek	17.000	25
Zavar. sklad: prispevek	342	—	Podpora	8.899	80
Janš. dom: stroški	442	—	Čeb. podružnice: dolg	244	—
Janš. dom: amortizacija	4.500	—	Dolg na sotrud. honorar.	273	78
Dobiček	24.539	47	Čebelarna: prispevek	6.840	—
	33.313	33		33.313	33

V Ljubljani, dne 30. junija 1945.

Predsednik: A. Znideršič l. r.

Za blagajnika: Josip Kobal l. r.

Pregledala in v redu našla:

V Ljubljani, dne 5. avgusta 1945.

Franc Resman l. r.

Ivan Šmajdek l. r.

Bilanca Društvene čebelarne

Imovina	L	c	L	c
Gotovina v blagajni			26.426	50
Vloga v Poštni hranilnici v Ljubljani			1.926	82
Gotovina v hrambi Kredit. zavoda v Ljubljani			25.000	—
Vloga v Mestni hranilnici v Ljubljani			2.303	—
Zaloga blaga			107.669	38
Dolžniki			10.814	30
Predplačilo za blago			8.000	—
Inventar:				
prodajalne	7.500	—		
satnišnice	1.500	—	9.000	—
			19.1140	—

Račun zgube in dobička

Izguba	L	c	L	c
Trgovski stroški:				
plače	50.380	—		
davščine	3.204	40		
zavarovalni prispevki za uslužbence	11.017	90		
zavarovalnina proti požaru in vlomu	667	40		
reklama, oglasi in prispevek za zimsko pomoč	8.105	—		
kurjava, razsvetljava in vodarina	1.196	35		
prispevek za Janšev dom, poprava inventarja	8.799	—		
prispevki za Združenje trgovcev in za telefon	521	—		
Ostali mali izdatki	4.358	15	88.249	20
Nabava omota za nadrobno prodajo			2.673	75
Odpis od vrednosti inventarja			1.360	90
Dobiček v letu 1943.			15.000	—
			107.283	85

V Ljubljani, dne 16. januarja 1944.

Vodja: Adolf Arko l. r.

z dne 31. decembra 1943.

Dolg	L	c	L	c
Upniki:			1.140	—
Premoženje:				
prenos iz leta 1942.	175.000	—		
dobiček v letu 1943.	15.000	—	190.000	—
			191.140	—

z dne 31. decembra 1943.

Dobiček	L	c	L	c
Kosmati dohodek pri prodaji blaga			106.141	14
Popusti pri nabavi blaga			1.142	71
			107.283	85

Pregledala in v redu našla:

Franč Resman l. r.

Ivan Šmajdek l. r.

Bilanca Društvene čebelarne

Imovina	L	c	L	c
Gotovina v blagajni			881	15
Vloga v Poštni hranilnici v Ljubljani			1.156	82
Vloga v Mestni hranilnici v Ljubljani			2.900	—
Zaloga blaga			211.654	93
Dolžniki			5.157	10
Inventar:				
prodajalne	6.750	—		
satnišnice	1.250	—	8.000	—
			229.750	—

Račun zgube in dobička

Izguba	Lir	c	Lir	c
Trgovski stroški:				
plače	69.760	—		
davščine	5.062	—		
zavarovalni prispevki za uslužbence	16.151	40		
zavarovalnina proti požaru in vlomu	1.192	40		
oglasi in reklama	1.630	—		
kurjava, razsvetljava in vodarina	3.694	—		
poprava inventarja in adaptacije	8.244	50		
prispevki za Združenje trgovcev in za telefon	733	—		
Ostali mali izdatki	3.282	60	109.749	90
Nabava omota za nadrobno prodajo			169	—
Odpis od vrednosti inventarja			1.000	—
Dobiček v letu 1944.			20.000	—
			130.918	90

Ljubljana, dne 5. avgusta 1945.

Vodja: Adolf Arko l. r.

z dne 31. decembra 1944

Dolg	L	c	L	c
Varščina »Prevoda« za izposojene posode . . .			19.750	—
Premoženje:				
prenos iz leta 1943.	190.000	—		
dobiček v letu 1944.	20.000	—	210.000	—
			229.750	—

z dne 31. decembra 1944

Dobiček	Lir	c	Lir	c
Kosmati dohodek pri prodaji blaga			127.301	57
Popusti pri nabavi blaga			3.617	33
			130.918	90

Pregledala in v redu našla:

Franc Resman l. r.

Ivan Šmajdek l. r.

Bilanca Društvene čebelarne

Imovina	L	c	Din	p	L	c	Din	p
Vloga v Poštni hranilnici v Ljubljani					576	82	173	04
Vlogi v Mestni hranilnici v Ljubljani					2.900	—	870	—
Zaloga blaga					866.667	73	259.999	95
Dolžniki					36.144	60	10.843	—
Inventar:								
prodajalne	53.333	—	16.000	—				
satnišnice	30.000	—	9.000	—	83.333	—	25.000	—
					989.622	15	296.886	—

Račun zgube in dobička

Izguba	L	c	Din	p	L	c	Din	p
Trgovski stroški:								
plače	51.170	—	15.351	—				
davščine	2.463	20	739	—				
zav. prisp. za uslužb.	11.093	10	3.327	90				
oglasil	128	50	38	50				
kurjava, razsvetljava in vodarina	10.966	05	3.289	80				
prispevek za Janš. dom	6.840	—	2.052	—				
prispevki za Združe- nje trgovcev in za telefon	778	50	233	50				
Ostali mali izdatki	2.281	15	684	30	85.720	50	25.716	—
Prebitek zaradi cenitve blaga in inventarja v dinarje					772.028	15	231.608	—
					857.748	65	257.324	—

Ljubljana, dne 11. marca 1945.

Vodja: Adolf Arko l. r.

z dne 30. junija 1945.

Dolg	L	c	Din	p	L	c	Din	p
Upniki					7.594	—	2.278	—
Premoženje:								
prenos iz leta 1944. .	210.000	—	63.000	—				
prebitek zaradi cenit- ve blaga in inven- tarja v dinarje . .	772.028	15	231.608	—	982.028	15	294.608	—
					989.622	15	296.886	—

z dne 30. junija 1945.

Dobiček	L	c	Din	p	L	c	Din	p
Kosmati doh. pri blagu					777.667	—	233.300	—
Obresti in popusti . .					4.748	65	1.424	—
Pribitek k vrednosti in- ventarja					75.333	—	22.600	—
					857.748	65	257.324	—

Pregledala in v redu našla:

Franc Resman l. r.

Ivan Smajdek l. r.

Pri razpravi o blagajniškem poročilu je bil sprejet predlog, naj se poročilo priobči v društvenem glasilu.

Tov. Dermelj je vprašal, koliko znaša društvena imovina po 47. letih obstoja.

Tov. predsednik mu je pojasnil, da znaša društveno premoženje brez Čebelarne nad 2 milijona lir ali okroglo 700.000 din.

Član tov. Ivo Verbič je ugotovil, da je bilo društveno premoženje do leta 1930. malenkostno. V tem letu se je postavilo vse društveno poslovanje na zdravo osnovo, tako da se je vse premoženje nabralo prav za prav samo v zadnjih 15 letih.

Poročilo je bilo po glasovanju z odobravanjem sprejeto.

Blagajniško poročilo

o Društveni čebelarni je podal njen vodja tov. Arko. Izvajal je:

Zadnji občni zbor društva je bil 20. junija 1943. Zaradi tega bom v naslednjem na kratko poročal o premoženjskem stanju in delovanju čebelarne od 1. januarja leta 1943. dalje do 30. junija 1943, s katerim dnem je Čebelarna zaključila svoje poslovne knjige v lirski veljavi ter po uradni predpisani novi ocenitvi blaga tudi v D. F. J. dinarski veljavi.

Promet, ki je znašal v letu 1943. lir 784.000.—, je v letu 1944. padel na lir 418.000.— in je v prvem polletju 1945 dosegel vsoto lir 178.000.—. Posledica nazadovanja prometa je bilo pomanjkanje medu, oziroma ga zaradi prenizkih maksimalnih cen nismo dobili v nakup. Tudi zaloge čebelarских potrebin nismo mogli obnavljati. Stroški režije so pa stalno naraščali.

Vendar smo vse te težkoce prestali in imeli uspeh, da je premoženjsko stanje ostalo približno na višini, kot je bilo konec leta 1939.

Premoženje je znašalo	konec leta 1939.	.	.	.	.	.	.	din	320.000.—
	konec leta 1942.	.	.	.	.	.	.	lir	175.000.—
	konec leta 1943.	.	.	.	.	.	.	lir	190.000.—
	konec leta 1944.	.	.	.	.	.	.	lir	210.000.—

30. junija 1945 je pa znašalo premoženje po ceni blaga in inventarja v D. F. J.	din	294.000.
---	-----	----------

Briga vodstva Čebelarne v novi dobi bo morala biti, čimprej poskrbeti za nabavo manjkajočih čebelarskih potrebščin prvovrstne kakovosti in po najnižji ceni.

Člani društva, oziroma bodoči zadružniki, se naprošajo, da ponudijo najprej Čebelarji v nakup med in vosek ter da kupujejo panje in čebelarске potrebsčine le pri njej, odnosno pri njenih poslovalnicah, ki se bodo v kratkem ustanovile.

Po kratki debati je bilo poročilo z odobravanjem sprejeto.

Poročilo pregledovalcev računov

je podal tov. Šmajdek, ki je ugotovil, da so vsi računi in vse priloge v najlepšem redu. Vsi računski zaključki so pravilno sestavljeni. Poudaril je, da sta zaloga in inventar cenjena nizko in znaša resnična vrednost blaga nad ocenjeno vsoto. Predlagal je razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

Preosnova društva v zadruge.

Poročilo o prenosu Slovenskega čebelarkega društva in prenosu celotne imovine na Čebelarsko zadrugo za Slovenijo z o. j. v Ljubljani je podal poslovodni tajnik tov. Kobal. Izvajal je:

Že v svojem tajniškem poročilu sem omenil, da je sklenil ožji odbor našega društva na svoji seji dne 12. junija tega leta preosnovati sedanje društvo in ga postaviti na združno podlago. S preosnovo ne bomo ničesar izgubili, pač pa pridobili. Saj je znano vam vsem, da se vse naše življenje in delovanje presnavlja, ker zahteva duh časa povsem nov red. Združno življenje priporoča tudi naša Narodna vlada in izjavlja, da ga bo povsod moralno in gmočno podpirala. Naša bodoča Čebelarska zadruga sme torej z gotovostjo pričakovati vsestranske podpore. Hkratu z našim društvom bo prenehala tudi Čebelarska zadruga uslužbencev drž. železnice v Ljubljani in bo prenesla vse svoje imetje na novo Čebelarsko zadrugo.

Ker se naše društvo ne bo razšlo, ampak samo preosnovalo v zadrugo, ki bo poslovala docela v smislu dosedanjih pravil in z istim ciljem, lahko mirne duše sklenemo, da se vse naše aktivno in pasivno imetje prenese na novo Čebelarstvo zadrugo, kakor to določa § 36. društvenih pravil, ki pravi: »Premoženje društva prevzame v varstvo v primeru prostovoljnega razida kakor v primeru oblastnega razpusta Kmetijska družba v Ljubljani, ki ga upravlja 10 let. Ako se v tem času ustanovi novo čebelarstvo društvo ali zadruga v smislu teh pravil in z istim ciljem, mora izročiti premoženje temu društvu ali zadrugi.« Tov. predsednika prosim, da da v razgovor nastopni predlog:

Občni zbor Slovenskega čebelarstva društva naj sklene, da se dosedanje društvo preosnuje v Čebelarstvo zadrugo z omejenim jamstvom v Ljubljani, na katero se prenese vse aktivno in pasivno imetje dosedanjega Slovenskega čebelarstva društva in njegovih podružnic po stanju z dne 30. junija 1943,

Tov. Ivo Verbič je vprašal, kaj bo s premoženjem podružnic.

Tov. predsednik mu je odgovoril, da preide lastnina podružnic na zadrugo, ki bo ustanovljena.

Tov. Dermelj pripominja, da imajo delegati premalo vpogleda in je prosil, naj nekdo poda širše poročilo, zakaj spreminjamo društvo v zadrugo.

Na to vprašanje je odgovoril tov. Mihelič.

Tov. Bukovec je stavil ponovno vprašanje, kakšna bo bodoča usoda naših podružnic.

Tov. predsednik je poudaril, da se bodo podružnice v smislu združnih pravil reorganizirale in bodo delovale naprej.

Tov. Kobal je nato prečital predlog o preosnovi društva in prenosu vse društvene imovine na Čebelarstvo zadrugo. Predsednik je dal predlog na glasovanje. Občni zbor se je strinjal in soglasno sprejel ta sklep.

Po izglasovanju tega sklepa je predsednik tov. Žnidaršič poudaril: S sklepom, ki smo ga pravkar sprejeli, smo v društvu prelomili prav tako, kot se je to zgodilo v letu 1930., ko smo ga postavili na novo gospodarsko osnovo. Zato z gotovostjo upam, da nam bo nova Čebelarstvo zadruga prinesla novih pobud in novega napredka v slovenskem čebelarstvu.

Ustanovni občni zbor Čebelarstva zadruga za Slovenijo

Po izvršenem občnem zboru Slovenskega čebelarstva društva so se prejšnjim zborovalcem pridružili še delegati bivše Čebelarstva zadruga uslužbenecv državnih železnic v Ljubljani. Predsednik pripravljalnega odbora tov. Žnidaršič je pozdravil vse navzoče in ugotovil, da je bila skupščina pravilno sklicana. Ustanovitveno izjavo je podpisalo 29 čebelarjev. Po teh uvodnih besedah je skupščina soglasno izvolila za predsednika obč. zbora prof. tov. Miheliča, tajnika Iniciativnega združenja odbora za Slovenijo in referenta za čebelarstvo pri Ministrstvu za kmetijstvo.

Novo izvoljeni predsednik je v uvodu svojega govora pozdravil vse borce za našo svobodo, vse internirance in vse one čebelarje, ki so na ta ali oni način trpeli pod okupatorjem in doprinesli svoj delež za narodno osamosvojitve. Ob sodil pa je narodne izdajalce, za katere ni mesta v naši novi Čebelarški zadrugi.

Naša oblast je ljudska oblast. Zato moramo vsi udarniško zagrabiti za delo. Postaviti moramo zadrugo na solidno in trdno gospodarsko osnovo.

Pri nas se je mnogo pisalo o čebelarstvu; a čebelarstvo v bivši Jugoslaviji kljub temu ni igralo skoro nobene vloge v našem narodnem gospodarstvu. Drugi narodi so nas daleč prekosili. Izgovor, da nismo imeli mož ali da naš oblast ni zadostno podpirala, ni zadosten. Krivda je tudi na naši organizaciji in na čebelarjih samih.

Dosedanja oblast se za malega človeka ni dosti brigala. Naša nova oblast pa je ljudska oblast. Zato je naša dolžnost, da jo mi čebelarji v novi čebelarški zadrugi podpremo in ustvarimo trden gospodarski temelj. Da nam bo naša ljudska oblast res naklonjena, je zagotovilo prav v njeni ljudskosti in demokratičnosti.

Formalno se z ustanovitvijo Čebelarke zadruga nič ne izpreminja. Praktično pa bo zadruga odprla nove poti, po katerih bodo stopali čebelarji boljše časom nasproti. Nova zadruga bo vse pozitivne vrednote in izkušnje dosedanjega dela čebelarjev vzela v svoj program. Priključila pa bo še nekaj več. Pospeševala bo razvoj čebelarstva. Vsa skrb bo posvečena izboljšanju čebelne paše, zatiranju kužnih bolezni in znanstvenemu proučevanju. Dokončno pa bo pokopala zadruga vse, kar je doslej oviralo uspeh dela. Čebelarstvo mora postati res produktivna panoga našega gospodarstva. V našo čebelarsko zadrugo mora vstopiti sleherni čebelar, kajti zadruga mu bo nudila vse. Zastavili bomo vse sile za razvoj zadruga, kakršnega si želimo, da postane res prava ljudska organizacija.

Po tehtnih besedah tov. Miheliča je razpravljala skupščina o novih združnih pravilih in jih soglasno odobrila.

Nato so sledile volitve.

V upravni odbor je bilo izvoljenih devet tovarišev, ki so se konstituirali takole:

- tov. Mihelič Stane iz Ljubljane, predsednik;
- > Znidaršič Anton iz Ljubljane, podpredsednik;
- > Raič Slavko iz Ljubljane, tajnik;
- > Cvetko Franc iz Ljubljane, blagajnik;
- > Cedilnik Viktor iz St. Vida nad Ljubljano, odbornik;
- > Elsner Ivan iz Ljubljane, odbornik;
- > Janežič Janko iz Domžal, odbornik;
- > Košmerl Vinko iz Ljubljane, odbornik;
- > Polič Ruža iz Grosuplje, odbornica.

V nadzorni odbor je bilo izvoljenih pet tovarišev, in sicer: Šmajdek Ivan, Debevec Leopold in Senegačnik Edvard, vsi iz Ljubljane; Erjavec Franc iz Radovljice in ing. Rihar Jože iz Celja. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen tov. Šmajdek.

Pozdrav maršalu Jugoslavije.

Skupščina je z navdušenjem sprejela predlog, da se odpošlje pozdravna brzojavka maršalu Jugoslavije, Josipu Brozu-Titu. Brzojavka se je glasila: »Slovenski čebelarji, zbrani na ustanovni skupščini Čebelarke zadruga za Slovenijo, v Ljubljani, Vas pozdravljamo kot svojega državnega voditelja in osvoboditelja ter Vam izražamo svojo udanost in neomajno zaupanje.«

Pri slučajnostih

so razpravljali udeleženci skupščine o združnih dajatvah. Izrazili so bojazen, da ne bo mogoče plačati deleža revnim čebelarjem. Nasproti temu je poudaril predsednik, da se delež lahko plača v obrokih. V zadrugo je treba pritegniti vse čebelarje.

Delegat Slovenskega Primorja je predlagal, naj se pomnoži kader čebelarskih učiteljev oziroma predavateljev. Priredi naj se čim več tečajev posebno po Primorskem, kjer niso čebelarji že 25 let ničesar slišali v materinščini.

Razpravljali smo dalje o medu in njegovi ceni ter o dodelitvi sladkorja čebelarjem po krajih, kjer je bila slaba čebelna paša. Predsednik je poudaril, da bo treba tem krajem pomagati, podčrtal pa je tudi dolžnost slehernega čebelarja, da odda po potrebi pridelani med za občo porabo, ker je pomanjkanje sladkorja še vedno dovolj občutno.

Na vprašanje glede zaplenjenih čebel je predsednik pojasnil, da morajo oskrbniki paziti na prevzete čebele, med iztočiti in ga oddati združni trgovini, denar pa naložiti na naslov Komisije za upravo narodne imovine.

Na stavljeno vprašanje glede novih panjev, posod za med in drugih čebelarskih potrebščin je odgovoril tov. Arko, da ima trgovina večje število teh potrebščin na zalogi. Panje in posodo pa naj dobe predvsem tisti čebelarji, ki so zaradi vojnih dogodkov trpeli škodo pri svojem čebelarstvu.

Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, je predsednik tov. Mihelič skupščino zaključil s pozivom na složno in skupno delo za dobrobit čebelarjev in procvit slovenskega čebelarstva.

Delovanje upravnega odbora Čebelarске zadruge

Delovanje upravnega odbora naše zadruge je bilo po ustanovni skupščini kaj živahno. Do 1. novembra je imel odbor 8 sej. Na prvi seji se je odbor konstituiral. Za predsednika je bil soglasno izvoljen tov. prof. Mihelič, tajnik Inic. zadr. odbora za Slovenijo. Tajniške posle je prevzel prof. Slavko Raič, za blagajnika je bil določen tov. Cvetko Franc. Na tej seji smo se dogovorili, da se sestanejo glavni funkcionarji zadruge vsak dan ob 18. uri na kratek posvet.

Na drugi seji je upravni odbor razpravljал o načrtu pravilnika, ki ga je predložil tov. predsednik. Odbor je sklenil, da bo ustanovil po vseh okrajih podružnice, te pa bodo ustanavljale na svojem področju Čebelarске družine, kjer se bo pokazala potreba. Po izpopolnitvi je bil pravilnik soglasno sprejet. Pravilnik smo potem razmnožili in ga razposlali vsem Okrajnim iniciativnim zadrudnim odborom, vsem kmet. referentom pri okrajnih NOO in vsem interesentom po Sloveniji. Naprosili smo jih, da čimprej skličejo sestanke čebelarjev, ki naj izvolijo pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice.

Na tej seji je upravni odbor sklenil, da ostanejo vsi dosedanja uslužbenci do nadaljnjega na svojem mestu.

Tretja seja

upravnega odbora je bila posvečena predvsem likvidaciji Čebelarске zadruge usl. drž. železnic. Udeležili so se seje člani upravnega in nadzornega odbora te zadruge. Tov. Škof je prečital zaključno bilanco zadruge. Iz nje je razvidno, da je znašalo akt. imetje 89.511 din 02 p, pasivno pa 54.392 din 33 p, prebitek je torej znašal 35.118 din 69 p, ki ga je prevzela nova Čebelarška zadruga. Sprejeti so bili naslednji sklepi:

- a) Čebelnjak v Zalogu prevzame v varstvo tov. Škof.
- b) Vsi deleži, ki so bili vplačani, se bodo prenesli na novo zadrugo.
- c) Kdor izstopi, se mu vrne delež po valuti, ki je bila veljavna ob vstopu v zadrugo.
- č) Zadrudniki, ki ne odpovedo deleža do stavljenega roka, se smatrajo, da so pristopili k novi zadrugi. Poziv naj se priobči v Slov. Čebelarju in v Novi zadrugi.
- d) Tov. Cvetko naj sestavi do konca leta kroniko bivše Žel. čebelar. zadruge.

Sladkor za krmljenje čebel.

Ministrstvo za trgovino in preskrbo je dovolilo 80.000 kg sladkorja za krmljenje čebel s pogojem, da oddamo Navodu za vsak kilogram sladkorja 1 kg medu. Na čebelno družino dobi čebelar največ 3 kg sladkorja po 30.— din, oddati pa mora 4¹/₂ kg medu po 40.— din franko naša trgovina, da pomagamo s presežkom čebelarjem po pasivnih krajih.

Odbor je sklenil, da pozove v dnevnikih KNOO po okrajih, kjer je bila slaba čebelna paša in čebelarji niso pridelali nobenega medu, da nemudoma sestavijo s sodelovanjem prizadetih čebelarjev spiske, ki naj jih potrdi referent za kmetijstvo pri ONOO, da res ni bilo v okraju zadostne čebelne paše. Spiski naj se pošljejo Čebelarски zadrugi. Za resničnost podatkov jamčijo predlagatelji.

Komisija, sestojęča iz zastopnikov Ministrstva za kmetijstvo in Čebelarске zadruge, je doslej razdelila okrog 25.000 kg sladkorja.

Na tretji seji smo sklenili osnovati odsek za tisk in propagando. Načeljuje mu tov. predsednik. Slovenski čebelar bo izšel v začetku novembra. Nadalje smo ustanovili odsek za organizacijo, ki ga vodi tov. Cvetko.

Na tej seji smo sprejeli v zadrugo 140 čebelarjev.

Na četrti seji

je bilo sprejetih nadaljnjih 88 čebelarjev v zadrugo. Tov. Cvetko je poročal o izvršenih sestankih čebelarjev po okrajih. Sprejeli smo nastopne sklepe:

1. Za organizacijski odsek se dovoli kredit 20.000 din.

2. Skliče naj se sestanek vseh čebelarjev iz okraja Grosuplje, ki naj odloči, ali naj bo sedež podružnice v Grosuplju ali v Stični.

Razpravljali smo o sladkorju in sklenili:

1. Ko dospejo spiski KNOO, naj se takoj odpošlje vloga na Ministrstvo za kmetijstvo, da bi smela zadruga oddajati sladkor čebelarjem po pasivnih krajih brez oddaje medu.

2. Posamezni čebelarji, ki prosijo za sladkor naravnost pri zadrugi, naj se napotijo na krajevne in okrajne NOO.

3. Pri izvedbi organizacije mislimo tudi na primorske čebelarje. Tov. Cvetko naj stavi predlog za načrtno organizacijo po teh krajih.

Upravni odbor je razpravljal na seji o potrebi za zadrugo. Sklenil je:

Cebelarska zadruga naj zaprosi pri Iniciativnem združenem odboru za Slovenijo za kredit v znesku 500.000 din. Po prejemu denarja naj se vrne posojilo 200.000 din Mestni hranilnici ljubljanski.

Na četrti seji se je ustanovil **stavbni odsek**, ki mu načeljuje tov. Žnidaršič. Ta odsek naj do konca leta 1945 predloži idealen načrt za napravo novega skladišča. Načrt naj se potem pregleda in odobri na občnem zboru.

Končno je sklenil upravni odbor, naj se začne s kuho medice in peko medenega peciva.

Peta seja izvršnega odbora

je bila 8. oktobra 1945. Na njej je bilo sprejetih v zadrugo 447 čebelarjev. Sprejeti so bili še nastopni sklepi:

1. Tisk Slovenskega čebelarja za leto 1945. se odda Zadrugni tiskarni v Ljubljani kot najnižji ponudnici. Ponudila je tudi najboljši papir.

2. Prva številka se natisne v 6000, 2. in 3. številka v 4000 izvodih.

3. Prva številka Slovenskega čebelarja se pošlje vsem doslej v zadrugo sprejetim združnikom in vsem drugim čebelarjem. Clani zadruge jo dobe brezplačno, drugi čebelarji jo prejmejo na ogled. Če ne pristopijo k zadrugi in ne plačajo naročnine, se jim nadaljnje pošiljanje lista ustavi.

4. Nečlani plačajo za vse tri številke 40 din. Posamezna številka stane 15 din.

5. Urejevanje lista bo brezplačno prevzel tov. Mihelič. Clanki se v letošnjem letniku ne honorirajo. Povrnejo se vsem efektivni stroški, ki bi jih imeli dopisniki.

Po poročilu tov. Cvetka o organizaciji zadruge po Sloveniji je bil sprejet sklep, naj se agitira na vseh sestankih, da pristopajo čebelarji v zadrugo v obilnem številu in naj plačajo po več deležev.

Iz poročila o sladkorni akciji je razvidno, da so čebelarji prijaviili 23.946 čeb. družin, za katere so prosili 71.808 kg sladkorja. Sprejeti so bili naslednji sklepi:

1. Komisija naj pregleda doposlane spiske in porazdeli sladkor.

2. Okrajni kmetijski referenti naj se obveste o dodeljeni količini sladkorja. Podpišejo naj oni in še 4 čebelarji iz okraja izjavo, ki z njo jamčijo za plačilo sladkorja. Čim izjava dospe, naj se sladkor odpošlje.

3. Kmetijski referenti naj sladkor dele med čebelarje na skupnem sestanku. Čebelarji morajo podpisati izjavo, da bodo sladkor porabili samo za krmljenje čebel in da niso pridelali nobenega medu. Za zlorabo je vsak osebno odgovoren.

4. Ker ima podružnica v Mariboru v zalogi nekaj sladkorja, naj ga razdeli med čebelarje-prosilce po istih načelih, kot je sklenila komisija v Ljubljani.

Pri nadaljnjem posvetovanju je odbor sprejel tele sklepe:

a) Vodi naj se evidenčna knjiga o vseh sprejetih sklepih.

b) Pri Lesno produktivni zadrugi v Češnjici se naroči 50 m³ smrekovih desk po maksimalni ceni.

c) Za nakup medu je pooblastil Navod Čebelarsko zadrugo.

Šesta seja izvršnega odbora

je bila 15. oktobra. Sprejeli smo v zadrugo nadaljnjih 383 čebelarjev.

Na tej seji je bil sprejet sklep, da se poleg sedanjih odsekov ustanovi še **gospodarski odsek**, ki ga bo vodil tov. Čedilnik. Sestavi naj konkretne predloge za nadaljnje vodstvo trgovine.

Pri nadaljnjem razpravljanju je izvršni odbor sklenil:

1. Naroče naj se za vse podružnice enotne štampiljke z običajnim grbom in

čebelico v sredini ter z besedilom: Čebelarska zadruga za Slovenijo — podružnica v

2. Glede na odredbo Ministrstva za trgovino in preskrbo se ne sme nikomur oddajati med.

3. Kjer koli se dobe kake čebelarske potrebščine, naj se nakupijo in potem porazdele po okrajih. Podružnicam naj se pošlje primeren dopis, da poizvedujejo po trgovinah o teh predmetih in o uspehu poročajo.

4. Od zaplenjenih čebel naj kupi naša zadruga 40 A.Ž. panjev, jih prestavi v nove, stare pa popravi in proda. Delo naj izvede gospodarski odsek.

Sedma seja izvršnega odbora

je bila 22. oktobra. Med razpravljanjem o tekočih zadevah so bili sprejeti nastopni sklepi:

1. Naročili smo 1500 kg papirja za tisk Slovenskega čebelarja. Zadostoval bo za prvih deset številok pri nakladi 4000 izvodov.

2. Napisne tablice se izroče v delo pleskarju Martincu kot najnižjemu po-nudniku.

3. V zadrugo so bili sprejeti 203 čebelarji.

Osma seja izvršnega odbora

je bila 29. oktobra 1945. Sprejetih je bilo v zadrugo 55 čebelarjev. Skupno je bilo doslej sprejetih 1320 čebelarjev. Če k temu prištejemo še 500 zadrušnikov bivše Čebelarske zadruge uslužbencev državnih železnic, šteje zadruga danes nad 1800 zadrušnikov, kar je lep uspeh dosedanjega dela. Pri nadaljnjem posvetovanju so bili sprejeti nastopni sklepi:

1. Ker se je nabralo mnogo gradiva, bosta izšli 1. in 2. številka Slovenskega čebelarja skupno na približno 3 tiskovnih polah.

2. Slovenskega čebelarja bo krasila na ovojni strani lepa originalna slika.

3. Sestanek čebelarjev za Ljubljano in okolico smo preložili na nedeljo 25. novembra.

4. Pravilnik za Čebelarske družine bo upravni odbor sestavil in predložil seji širšega upravnega odbora, ki naj bo pred novim letom 1946.

Na predlog gospodarskega odseka so bili sprejeti tile važni sklepi:

1. Skladišče za čebelarske potrebščine se vodi ločeno od detaljne trgovine in podružnic. Izvršijo se vse priprave, da se začne z novim poslovanjem najkasneje z novim letom 1946.

2. Tov. Treo bo prevzela v detaljni trgovini posle poslovođa. Vsi uslužbenci v trgovini solidarno jamčijo za blago v trgovini in podpišejo jamstveno listino v znesku 80.000 din. Vsak uslužbenec jamči sorazmerno po svojih mesečnih prejemkih. Jamstvo prevzamejo potem, ko bo urejen točen popis blaga (inventura) in bodo določene cene.

3. Uredili smo službene prejeme vse uslužbencem.

4. Čebelarji doline Struge pri Dobropoljah dobe 150 kg sladkorja.

5. Podružnica Skofja Loka naj sporoči, zakaj niso prejeli sladkorja čebelarji iz Poljanske doline.

6. Sladkor za Celje dobi podružnica Čebelarske zadruge potem, ko se ustano-ovi in se pokaže potreba.

7. Lesni produktivni zadrugi v Češnjici naj se pošlje vzorec A.Ž. panja, po katerem naj zadruga izdela 1 panj in napravi kalkulacijo.

8. Gospodarski odsek pooblašamo, da odkupi od Kmetijskega ministrstva 200 praznih A.Ž. panjev in jih da v morebitno popravilo. O tem naj gospodarski odsek poroča na prihodnji seji.

9. Osnuje naj se čimprej odsek za plemenilne postaje in odsek za obveščevalne postaje ter ureditev pasišč. V tem pogledu naj se sporazumno postopa z ministrstvom za kmetijstvo.

10. Vse podružnice Čebelarske zadruge naj se naprosijo, da poročajo, kakšen inventar so imele bivše Čebelarske podružnice. Ugotove naj, kje je sedaj ta inventar. Isto velja za inventar plemenilnih in opazovalnih postaj.

V tem poročilu smo navedli le glavne zadeve, o katerih je sklepal izvršni odbor naše zadruge. Vendar pa že te kažejo, da je bilo dosedanje delovanje upravnega odbora dokaj živahno in uspešno.

K.

Delo organizacijskega odseka Čebelarke zadruga

Da bi se organizacija podružnic in čebelarskih družin naše čebelarke zadruga v posameznih okrajnih okoliših čimprej izvedla, je upravni odbor naše zadruga na svoji drugi seji imenoval za načelnika organizacijskega odseka tov. Cvetka, ki si naj pridobi sodelavce, da skupno z njimi to delo izvede. Prvi sestanki čebelarjev so bili sklicani dne 23. septembra t. l. in se je do 4. novembra letos vršilo že 33 sestankov na sedežih okrajev, to je: v Novem mestu, Slov. Konjicah, Mariboru, Kranju, Trebnjem, Prevaljah, Kamniku, Grosuplju, Trbovljah, Ptuj, Celju, Dol. Lendavi, Murski Soboti, Gornji Radgoni, Krškem, Šoštanj, Šmarju pri Jelšah, Črnomlju, Skofji Loki, Gornjem gradu, Kočevju, Ljutomeru, Jesenicah in Rakeku. Na teh sestankih so si čebelarji izvolili pripravljalne odbore za ustanovitev čebelarskih podružnic, ki si bodo zopet v svojem okrajnem okolišu osnovali potrebno število čebelarskih družin. Posamezni pripravljalni odbori čebelarskih podružnic so s svojim delom že tako daleč napredovali, da organizacijski odsek sklicuje že ustanovne skupščine posameznih podružnic. Te so se vršile že v Ljutomeru, na Jesenicah, v Mariboru, Slov. Konjicah, Skofji Loki, Prevaljah, Črnomlju, Kranju in Trebnjem. Na željo čebelarjev kamniškega okraja se je sedež čebelarke podružnice prenesel iz Kamnika v Domžale. Istotako je želja čebelarjev kočevskega okraja, da naj bo sedež čebelarke podružnice v Ribnici.

Upravni odbor naše zadruga se je postavil na stališče, da je treba v vsakem oziru upoštevati želje članstva. Zato ni oporekal Kamničanom in Ribničanom, če so si sedež čebelarke podružnice prenesli izven sedeža okraja. Jim pač krajevne razmere tako bolj prija. Današnji čas in novi red zahtevata marsikako spremembo. Saj pregovor pravi: »Ljudski glas je božji glas«, in tega se bomo v vsakem oziru držali. Izven sedežev okrajev so se čebelarski sestanki vršili tudi v Laškem, Domžalah, Ribnici, Starem trgu pri Rakeku in Trzinu.

Na vseh teh sestankih so bili navzoči tudi delegati naše zadruga, ki so navzočim obrazložili program upravnega odbora in sprejemali na znanje želje in potrebe članstva.

Povprečna udeležba čebelarjev na sestankih je bila okoli 50 čebelarjev. Navzoči so se povsod zelo zanimali za Čebelarsko zadrugo in z zaupanjem gledajo v njeno bodočnost. Posebno čebelarji iz kmečkih in delavskih vrst pozdravljajo združitev vseh čebelarjev v močni in enotni čebelarski ustanovi, ki bo nepristransko služila poedincu, kakor tudi celokupnemu narodnemu gospodarstvu.

Kakor rečeno, nikjer na teh sestankih ni bilo pomišljanja za pristop k naši novi čebelarski zdruzi. Edino v Celju je neki navzoči čebelar iznesel pomislek, češ da se v zdruzi lažje vršijo nepravilnosti kakor pa drugje. Temu čebelarju pripominjamo samo to, da ne pojmuje duha današnjega časa in da ni poučen o vršenju nadzorstva nad današnjimi zadrugami.

Naš delegat nam je prinesel z nekega sestanka tudi sledeči dopis, naslovljen na nekega našega tamkajšnjega zaupnika. — »Priloženo vračamo pristopne izjave s poročilom, da naši čebelarji odklanjajo sladkor, ker je pristopnina previsoka in nihče tega ne zmore.« — Za tem dopisom tiči vse kaj drugega kot pa previsoka pristopnina. Tovariši! Če bi mi pod vodstvom takih ljudi obnavljali našo razrušeno domovino, tedaj bi bil temelj naše stavbe zelo trhel. Ker pa vemo, da vodijo obnovo naše razrušene domovine žuljave roke ljudskih množic, lahko z mirno vestjo gledamo v lepšo bodočnost našega naroda. Egoistom, ki hočejo samo jemati in nič dati, ni mesta med nami. Mi nikogar ne silimo v našo zadrugo in nikogar ne odklanjamo, če je poštenega mišljenja in poštene preteklosti.

Kljub temu, da sta samo dva, rekli bi — pomisleka — iz različnih vzrokov in to od inteligentov proti vstopu v našo zadrugo, je do danes pristopilo in popolnoma plačalo delež in pristopnino že 2226 čebelarjev in še vedno novi pristopajo. To so v pretežni večini kmetje in delavci, ki v zadrugnem pojmovanju zgoraj omenjene inteligente zelo prekašajo. Na temelju zadrugne zavednosti takih zadrugnikov se gradi naše novo gospodarstvo.

Tovariši čebelarji! Zavedajte se, da je Čebelarska zadruga Vaša last, ona je nastala iz potrebe po združitvi vseh čebelarjev v enotno in med seboj tesno po-

vezano zadrugo, ki bo ustrezala vsem potrebam našega čebelarstva. Pri nas v Sloveniji ne sme biti nobenega pošteno mislečega čebelarja, ki ne bi bil včlanjen v naši zadrugi. Mi vemo, da je v današnjih časih hudo za dinarje, vendar pa se moramo zavedati, da to, kar gradimo, gradimo za sebe in svoje potomce, ki bodo nekoč znali kritično presojati naše obnovitveno delo. Vsakega posameznega pošteno mislečega čebelarja v vsaki zakotni vasi moramo poiskati in ga pritegniti k naši zadrugi, da z združenimi močmi gradimo in obnavljamo to, kar nam je okupator uničil.

C.

Pravila Čebelarске zadruge za Slovenijo z omejenim jamstvom v Ljubljani

I. Ime, čas, okoliš in čas trajanja.

Cl. 1.

Ime zadruge je: Čebelarška zadruga za Slovenijo z omejenim jamstvom v Ljubljani.

Sedež zadruge je v Ljubljani.

Okoliš zadruge obsega vso Slovenijo.

Zadruga je ustanovljena za nedoločen čas.

II. Naloga zadruge.

Cl. 2.

Naloga zadruge je, pospeševati gospodarske koristi svojih članov, s tem da

a) nakupuje, izdeluje, predeluje in prodaja čebelarске potrebsčine za svoje člane brez posrednikov;

b) vnovčuje pridelke svojih članov brez posrednikov;

c) vrši in pospešuje trgovino z živimi čebelami;

č) ustanavlja po potrebi odseke, podružnice in čebelarске družine;

d) gradi delavnice, skladišča in postavlja ali najema zadružne čebelnjake na pasiških;

e) organizira prevažanje čebel v pašo in skrbi za njeno izboljšanje;

f) širi strokovno znanje:

1. z izdajanjem lastnega strokovnega glasila in knjig;

2. z vzdrževanjem lastne strokovne knjižnice in širjenjem poučnih spisov;

3. z izobraževanjem čebelarских učiteljev in mojstrov, s prirejanjem shodov, tečajev, predavanj, razstav itd.;

4. z ustanavljanjem opazovalnih, plemenitnih, selekcijskih in preizkusnih postaj ter vzrejevališč za matice;

g) skrbi za zatiranje čebelnih kužnih bolezni in zbira za ta namen sklad;

h) zbira in čuva predmete in učila za svoj muzej;

i) skrbi za ustanovitev čebelarске šole in znanstvenega zavoda;

j) podpira koristi čebelarstva v pravnih vprašanjih in sporih ter vpliva na čebelarско zakonodajo;

k) skrbi za dosego podpor iz javnih sredstev;

l) čuva in pomnožuje sklad za dom Antona Janše.

Vse te naloge vrši zadruga z namenom samopomoči in izboljšanja gospodarstva svojih članov in delovnega ljudstva.

III. Članstvo.

Cl. 3.

Član zadruge more postati vsak polnopraven državljan, ki se ukvarja s čebelarstvom, ki prebiva v okolišu zadruge, ki brezpogojno pristane na pravila s pismeno pristopno izjavo in ki plača pristopnino in delež.

Člane sprejema upravni odbor, ki mora voditi spisek članstva. Za odklonitev ni potrebno navesti razlogov.

Cl. 4.

Članstvo v zadrugi preneha z izstopom ali s smrtjo zadrúžnika ali z izključitvijo. Zadrúžnik more izstopiti iz zadruge tako, da najmanj 30 dni pred koncem poslovnega leta pismeno prijavi svoj izstop upravnemu odboru.

Član, ki izstopi iz zadruge, je dolžan svoje obveznosti poravnati v odpovednem roku. Članstvo prestane šele konec tistega poslovnega leta, v katerem je poravnal svoje obveznosti. Za umrle člane so dolžni poravnati njihove obveznosti do zadruge pravni nasledniki.

Upravni odbor ima pravico izključiti zadrúžnika, ki ne izpolnjuje svojih obveznosti in nasprotuje zadrúžnim ciljem.

Članstvo preneha z dnem sklepa seje upravnega odbora, vendar ima vsak izključen zadržnik pravico pritožbe proti izključitvi na prvi prihodnji skupščini. O izključitvi mora biti član s priporočenim pismom obveščen. Pritožbo mora vložiti pismeno najmanj 8 dni pred skupščino.

Bivši zadržniki in dediči umrlega zadržnika jamčijo za obveznosti zadruga, ki so nastale do prestopa članstva, dve leti po končanem poslovnem letu, v katerem so prestali biti zadržniki.

Čl. 5.

Zadržni delež znaša 100 din. Po potrebi sme skupščina višino deleža spremeniti. Višino pristopnine določi skupščina. Zadržnik lahko vpiše po več zadržnih deležev, ki se morajo vplačati ob vstopu v zadrugo. V izjemnih primerih pa sme upravni odbor dovoliti tudi plačevanje v rednih mesečnih obrokih. Kdor v roku enega leta od dne, ko je postal član, ne plača svojega deleža, izgubi vse vplačane zneske v korist rezervnega sklada zadruga. Pri izstopu iz zadruga se izplačajo deleži takrat, ko preneha jamstvo za obveznosti zadruga.

Vsak zadržnik jamči še z desetkratnim zneskom vpisanih deležev. Zadruga daje svojim članom čebelarke potrebščine za ono število čebelarskih družin, ki so bile prijavljene.

Razen deležev in pristopnine pa mora vsak zadržnik plačati letni prispevek za prejemanje zadržnega glasila. Višino določi skupščina.

IV. Sredstva zadruga.

Čl. 6.

Sredstva zadruga so: zadržna glavni- ca, obstoječa iz imovine, prevzete od bivšega Slovenskega čebelarskega društva in bivše Čebelarke zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani, zadržni deleži, prispevki za zadržno glasilo, dohodki iz zadržnih podjetij, pristopnine, rezervni in drugi skladi, izposojila in javna imovina, dana zadržu v uporabo in užitek.

Zadržni deleži se ne obrestujejo in se na nje ne izplačujejo dividende.

Čl. 7.

Najmanj 50% vsakoletnega poslovnega prebitka se mora pripisati rezervnemu skladu, dokler ne doseže 20 kratne višine vpisanih deležev, nato najmanj eno petino, ostali prebitki se porabi za druge sklade in namene.

Za izredne in uspešne napore v poslovanju se smejo določiti zadržnikom posebne nagrade, o katerih sklepa skupščina.

Čl. 8.

Poslovna izguba se krije iz rezervnega sklada, če pa ta ne zadostuje, iz deležev in jamstva zadržnikov.

V. Organi zadruga.

Čl. 9.

Organi zadruga so:

1. upravni odbor,
2. nadzorni odbor in
3. skupščina.

Čl. 10.

Upravni odbor sestavljajo: predsednik, podpredsednik, tajnik, blagajnik, pet odbornikov in po en odbornik vsake podružnice. Voli jih skupščina z nadpolovično večino glasov. Prav tako izvoli skupščina pet namestnikov, ki stopijo po vrstnem redu, kot so bili izvoljeni, na mesta članov upravnega odbora, ki so bila na ta ali oni način izpraznjena med poslovnim letom.

Upravni odbor pooblasti izmed sebe potrebno število odbornikov, ki tvorijo izvršni odbor in ki naj stanujejo po možnosti v Ljubljani ali njeni bližnji okolici.

Funkcijska doba upravnega odbora traja tri leta. Vsako leto se zamenja oziroma se ponovno izvoli ena tretjina članov, ki jih za prvi dve leti določi žreb. Izločeni so pa lahko ponovno izvoljeni. Skupščina sme posamezne člane ali ves upravni odbor vsak čas odstaviti, če namerno ali iz malomarnosti ne izpolnjujejo svojih dolžnosti.

Čl. 11.

Zadrugo zastopata in zanjo podpisujeta predsednik in tajnik upravnega odbora, če pa sta odsotna, dva za to pooblašena člana upravnega odbora ali poleg enega odbornika pooblašeni uradnik kot sopodpisnik.

Čl. 12.

Upravni odbor vodi vse posle zadruga, kolikor niso pridržani skupščini. Tekoče zadeve rešuje na sejah, ki so sklepne, če so bili povabljeni vsi člani upravnega odbora in če je prisotna več kot polovica članov. Sklepa se z večino glasov, ob enakosti glasov pa velja, da predlog ni sprejet. O poteku seje se vodi zapisnik, ki ga podpišejo vsi navzoči člani odbora. Na zahtevo posameznega člana upravnega odbora se mora zapisati v zapisnik nje-

govo morebitno oddvojeno mnenje. Seja mora biti sklicana najmanj dvakrat na leto, seja izvršnega odbora pa najmanj enkrat na mesec.

Čl. 13.

Člani upravnega odbora odgovarjajo za škodo, ki jo povzročijo z dejanji ali z opustitvijo dolžnosti, ki izvirajo iz teh pravil in sklepov skupščine. Upravni odbor mora predložiti skupščini natančno poročilo o svojem poslovanju; razrešnico mu podeli skupščina z večino glasov na osnovi poročila nadzornega odbora.

Čl. 14.

Nadzorni odbor je sestavljen iz pet članov. Člane nadzornega odbora in dva namestnika voli skupščina z nadpolovično večino glasov. Nadzorni odbor je dolžan, da nadzoruje celotno poslovanje upravnega odbora, uslužbencev in pooblaščenecv zadruga in da skrbi za to, da se pravočasno pregledajo letni sklepni računi ter da se predlože skupščini, če tega ne stori upravni odbor. Dolžan je preskusiti letne sklepne račune, predloge o uporabi poslovnega prebitka in o pokritju poslovne zgube. Predložiti mora skupščini izčrpno poročilo o poslovanju zadruga. Na skupščini nastopa kot celota, vendar lahko posamezni član pove svoje oddvojeno mnenje, če se ne strinja s skupnim mnenjem.

Čl. 15.

Nadzorni odbor mora takoj sklicati izredno skupščino, če to zahteva korist zadruga, zlasti če opazi znatnejše pogoške v vodstvu poslov. V takih primerih sme, če je nevarnost zaradi zamude, takoj odstraniti od dolžnosti posamezne člane upravnega odbora ali ves upravni odbor, vendar mora tedaj v 15 dneh sklicati izredno skupščino, ki ji mora predložiti vse nepravilnosti, zaradi katerih je bilo treba odstraniti posamezne člane ali ves upravni odbor.

Sicer velja vse tisto, kar je bilo navedeno pri upravnem odboru.

Čl. 16.

Skupščina odloča o tem-le:

a) voli in izmenjava člane upravnega in nadzornega odbora;

b) sklepa o letnih sklepni računi, o uporabi poslovnega prebitka, o pokritju poslovne zgube, o podeljevanju razrešnice članom upravnega in nadzornega odbora;

c) sklepa o poročilu nadzornega odbora in o revizijskih poročilih;

č) sklepa o višini zneska, do katerega sme upravni odbor zadrugo zadolžiti;

d) sklepa načelno o načinu prodaje proizvodov zadruga in predelanega blaga;

e) spreminja in dopolnjuje pravila;

f) sklepa o ustanavljanju odsekov in zadrugnih podjetij in o nakupovanju nepremičnin;

g) sklepa o prestanku zadruga ali o spojitvi zadruga z drugo zadrugo;

h) sklepa o pritožbah zadrugnikov proti poslovanju članov upravnega in nadzornega odbora.

Čl. 17.

Redno skupščino skliče upravni odbor enkrat na leto, in sicer v štirih mesecih po končanem poslovnem letu.

Če upravni odbor ne skliče redne skupščine ob pravem času, jo je dolžan sklicati nadzorni odbor v nadaljnjem mesecu dni, če je ne skliče niti nadzorni odbor, jo sme sklicati vsak zadrugnik po predhodni dovolitvi okrožnega narodnega kot registrskega sodišča.

Čl. 18.

Izredno skupščino mora sklicati upravni odbor, če to zahteva važna korist zadruga, ali če se izstopivši člani upravnega ali nadzornega odbora ne morejo nadomestiti z namestniki. Isto velja za nadzorni odbor. Sklicanje izredne skupščine sme vsak čas zahtevati najmanj desetina zadrugnikov. V tem primeru mora upravni odbor sklicati skupščino najkasneje v 15 dneh. Če je ne skliče upravni odbor, jo mora sklicati na zahtevo zadrugnikov nadzorni odbor. Če je ne skliče niti nadzorni odbor, jo smejo sklicati zadrugniki sami po predhodni odobritvi okrožnega narodnega kot registrskega sodišča.

Čl. 19.

Vabilo na skupščino se objavi na zadrugni razglasni deski, v zadrugnem glasilu in v uradnem listu najmanj 8 dni pred skupščino. Prav tako se mora vabilo na skupščino vsaj 8 dni prej predložiti tudi Revizijski zvezi, dokler te ni, pa Inicijativnemu zadrugnemu odboru za Slovenijo v Ljubljani. Vabilo mora obsegati kraj, prostor, dan in uro skupščine, kakor tudi dnevni red. Besedilo vseh predlaganih sprememb ali dopolnitev pravil mora biti razpoloženo vsaj 2 dni pred skupščino na vpogled zadrugnikom v zadrugnih prostorih ali na kakršnem koli drugem primernem kraju, ki mora biti označen na vabilu. Ker je za vsako spremembo ali dopolnitev pravil potrebna predhodna soglasnost Revizijske zveze,

mora biti besedilo pravočasno predloženo Revizijski zvezi, dokler pa te ni, pa Inicijativnemu združnemu odboru za Slovenijo v Ljubljani.

Čl. 20.

Skupščina je sklepčna samo, če je bila sklicana tako, kot določa prejšnji člen in če je navzoča vsaj polovica po delegatih zastopanih združnikov, vendar se veljavno sklepa ne glede na število prisotnih eno uro po določenem času, kar mora biti na vabilu objavljeno. Za sklep je potrebno, da glasuje za predlog več kakor polovica delegatov.

Za vsakih 15 članov se voli en delegat. Za ostanek 8 ali več članov se voli še en delegat. Določbe o volitvi delegatov predpiše po pooblastilu skupščine upravni odbor s pravilnikom o volitvah delegatov in organizaciji podružnic.

Za sklep, s katerim se spreminjajo pravila, kakor tudi za sklep o prenehanju ali spojitvi zdruge z drugo zdruago, mora glasovati več kakor polovica vseh delegatov. Če pa ne bi bilo za sklepanje potrebne večine, skliče upravni odbor po preteku 15 dni novo skupščino, ki pa je sklepčna pri vsakem številu navzočih delegatov.

Vsak delegat ima samo en glas. O načinu glasovanja odloča skupščina. Veljavno se more sklepati samo o stvareh, ki so bile objavljene v dnevnem redu, razen pritožb izključenih združnikov.

Skupščini predseduje predsednik upravnega odbora, če jo je sklical nadzorni odbor, njegov predsednik. Če jo skličejo združniki, izvoli skupščina predsednika; do njegove izvolitve pa vodi skupščino eden izmed sklicateljev.

Čl. 21.

O poteku skupščine se vodi zapisnik, ki ga piše zapisnikar, izvoljen od skupščine. Zapisnik in seznam navzočih združnikov, ki ga mora napraviti upravni odbor (ali nadzorni odbor, ali združnikisklicatelj), podpišejo predsednik, zapisnikar in dva overovatelja, ki ju izbere skupščina izmed navzočih delegatov.

Zapisnik o skupščini mora upravni odbor dati združniku na vpogled najkasneje 5 do 15 dni po končani skupščini v združniških prostorih ob rednem poslovnem času (zaradi možnosti izpodbijanja sklepov skupščine po vsakem združniku s tožbo, ki jo vložijo pri okrožnem narodnem sodišču).

Revizijski zvezi je dolžan predložiti tudi prepise odobrenih sklepnih računov, dokler te ni, pa Inicijativnemu združnemu odboru za Slovenijo v Ljubljani.

VI. Prenehanje zdruge.

Čl. 22.

Zdruaga preneha:

- a) če to sklene skupščina,
- b) če se spoji z drugo zdruago,
- c) če jo razpusti registrsko sodišče.

Čl. 23.

Registrsko sodišče sme samo ali na pobudo Revizijske zveze zdruago razpustiti:

1. če posluje v nasprotju s pravili ali krši njih predpise ter prestopkov kljub ponovnemu opozorilu ne odpravi;

2. če ostane število združnikov več kot leto dni izpod 7.

Čl. 24.

Zdruaga, ki preneha, se mora likvidirati, razen v primeru spojitve. Likvidacijo opravijo člani upravnega odbora ali na skupščini izvoljeni likvidatorji, ki so odgovorni neposredno združnikom in se lahko vsak čas odpokličejo.

Čl. 25.

Po likvidaciji se preostala imovina izroči Narodni vladi Slovenije, ministrstvu za kmetijstvo, ki jo izroči enaki ali slični zdruagi na svojem področju, ko se ta ustanovi.

VII. Računovodstvo zdruge.

Čl. 26.

Upravni odbor je dolžan redno voditi računске knjige, ki so zdruagi potrebne po predmetu in obsegu poslovanja, in sicer tako, da se utegnejo iz njih vsak čas videti njeni posli in njih gibanje, kakor tudi stanje imovine in obveznosti zdruge.

Upravni odbor mora v začetku združnega poslovanja napraviti popis (inventuro), v kateri točno popiše vsa aktiva in pasiva. Na podstavi tega popisa napravi bilanco. Najkasneje v treh mesecih po končanem poslovnem letu, ki se sklada s koledarskim, mora sestaviti in podpisati sklepne račune za minulo leto in jih v tem roku predložiti nadzornemu odboru.

Letni sklepni računi morajo obsegati bilanco, to je spisek aktiv in spisek pasiv, nato račun dohodkov in izdatkov, ka-

kor tudi številčno stanje zadrušnikov s stanjem vpisanih in vplačanih deležev.

Letni sklepni računi se morajo prebrati na redni skupščini, vsaj 8 dni pred skupščino pa morajo biti vsem zadrušnikom na vpogled v prostorih zadruga.

VIII. Objave in priobčitve zadruga.

Čl. 27.

Kolikor ni v teh pravilih določeno drugače, se vse priobčitve zadruga članom izvrše veljavno s tem, da se nabijejo na zadružni deski.

IX. Podružnice in čebelarske družine.

Čl. 28.

Po potrebi ustanavlja upravni odbor podružnice. Njihov delokrog je določen s pravilnikom o volitvah delegatov in organizaciji podružnic, ki ga po pooblastilu skupščine predpiše upravni odbor.

Podružnice ustanavljajo v svojem okolišu čebelarske družine, ki si iz vrst članov izvolijo zaupnika družine. Delokrog zaupnikov določa pravilnik, ki ga predpiše upravni odbor zadruga.

Pravilnik

o volitvah delegatov in organizaciji podružnic Čebelarske zadruga za Slovenijo v Ljubljani

1. Delegati in članski sestanki.

Čl. 1.

Upravni odbor zadruga določi v sporazumu s čebelarji, člani zadruga, okoliš vsake podružnice.

Čl. 2.

V smislu člena 20 zadružnih pravil volijo zadružni člani vsako leto na članskih sestankih svojih podružnic delegate in sicer tako, da pride na vsakih 15 članov po en delegat, od ostanka članov pa nadaljnji delegat samo tedaj, če znaša ta ostanek najmanj 8 članov. Zapisnik o volitvi delegatov služi delegatom kot legitimacija na skupščini.

Čl. 3.

Upravni odbor skliče za vsako podružnico posebej članski sestanek za volitev delegatov. Ti članski sestanki morajo biti sklicani najkasneje 3 mesece po končanem poslovnem letu, najmanj pa mesec dni pred skupščino.

Čl. 4.

Vabilo na članski sestanek za volitev delegatov podružničnega odbora in kandidatov za upravni odbor se objavi z navedbo dnevnega reda, kraja in časa v zadružnem glasilu in nabije na razglasni deski podružnice najmanj 8 dni pred sestankom.

Čl. 5.

Na dnevnem redu teh članskih sestankov morajo biti najmanj te točke:

- a) poročilo o letnih sklepni računih

in poročilo o poslovanju zadruga v preteklem poslovnem letu;

- b) razprave o predlogih za skupščino zadruga;

- c) volitev podružničnega odbora;

- č) volitev delegatov za skupščino;

- d) določitev dveh kandidatov za upravni odbor v smislu čl. 10 zadružnih pravil.

Čl. 6.

Tak članski sestanek je sklepčen samo, če je bil sklican tako, kot je določeno v čl. 4 in je navzoča vsaj polovica zadružnikov; ne glede na število prisotnih pa sklep veljavno pol ure po objavljenem času. Ta določba mora biti objavljena na vabilih. Prvemu članskemu sestanku podružnice predseduje in ga vodi pooblaščenec upravnega odbora, kasnejše članske sestanke pa vodi predsednik poslovnega odbora podružnice.

Sklep je veljaven, če glasuje zanj več kot polovica navzočih zadružnikov. Delegati se volijo s poimenskim glasovanjem. Izvoljen je tisti, ki dobi večino glasov.

Čl. 7.

O članskem sestanku se piše zapisnik. Na prvem sestanku ga piše zapisnikar, ki ga izvolijo prisotni zadružniki, na nadaljnjih pa tajnik poslovnega odbora podružnice, če sestanek ne sklene drugače. Na članskih sestankih, na katerih se volijo delegati za skupščino, se izvolita tudi dva overovatelja zapisnika.

Zapisnik podpišejo predsednik, zapis-

nikar in oba overovatelja; najpozneje v enem tednu ga je treba predložiti upravnemu odboru v overovljenem prepisu.

Čl. 8.

Mandat izvoljenih delegatov traja do izvolitve novih delegatov.

Čl. 9.

Druge članske sestanke podružnic skliče lahko upravni odbor, kadar se mu zdi potrebno, ali (vsaj dvakrat na leto) predsednik poslovnega odbora po sklepu odbora ali po želji zadrudnikov. Na teh sestankih se razpravlja o tekočih zadevah zadrude, zato je dolžnost upravnega odbora zadrude in odbora podružnice, da na teh sestankih poročata o svojem delovanju in o perečih vprašanih podružnice in celokupne zadrude. Ti sestanki so namenjeni tudi zadrudni vzgoji in naj bodo po možnosti združeni s kako čebelarско ali družabno-kulturno prireditvijo. Sklicatelj določi vedno tudi dnevni red sestanka.

Tako upravni odbor zadrude kakor odbor podružnice sta na zahtevo najmanj ene desetine članov podružnice dolžna, sklicati članski sestanek.

II. Odbor podružnice.

Čl. 10.

Podružnice volijo svoje odbore, po šest članov za tri leta. Vsako leto izpadeta po dva člana. Za prvi dve leti določi izločitev žreb. Na mesto izločenih članov se volijo novi, vendar se izločeni lahko ponovno izvolijo. Odbor izvoli iz svoje srede predsednika, tajnika, blagajnika in gospodarja.

Članski sestanek lahko vsak čas odstavi posamezne člane odbora ali celo ves podružnični odbor, če nima do njega več zaupanja. V tem primeru se skliče po čl. 4 članski sestanek. Točka o izmenjavi posameznega odbornika ali celotnega odbora mora biti postavljena na dnevni red.

Čl. 11.

Odbor podružnice ima tele dolžnosti:

a) da zastopa koristi in težnje zadrudnikov iz okoliša podružnice in jih sporoča upravnemu odboru, v kolikor jih ne more rešiti sam v svojem delokrogu ali ni za to pristojen;

b) da vrši nadzorstvo nad uslužbenci podružnice, če jih ima, in nad celotnim poslovanjem;

c) da rešuje pritožbe zadrudnikov glede poslovanja podružnice, v kolikor ni za to pristojen upravni odbor;

č) da sklepa v okviru pooblastila upravnega odbora o tekočih zadevah podružnice in da skrbi za njeno redno poslovanje;

d) da sprejema pristopne izjave novih članov iz okoliša podružnice in jih odstopa v sklepanje upravnemu odboru;

e) da poroča redno mesečno upravnemu odboru o poslovanju podružnice in o težnjah zadrudnikov svojega okoliša;

f) da sklicuje članske sestanke za okoliš svoje podružnice v smislu člena 9;

g) da vzdružuje strokovne knjižice, skrbi za članski inventar podružnice in upravlja zadrudne čebelarске objekte svojega okoliša;

h) da ustanavlja v sporazumu z upravnim odborom opazovalne, plemenilne, selekcijske, preizkusne in druge postaje;

i) da ustanavlja Čebelarске družine, kjer se pokaže potreba;

j) da kontrolira čebelarstvo svojega okoliša;

k) da kontrolira med in posreduje pri nakupu in prodaji medu, voska in čebelarских potrebščin;

l) da vrši propagando za zadrudni tisk in pridobiva sotrudnike za zadrudno glasilo;

m) da v sporazumu z načrti upravnega odbora prireja čebelarске tečaje, predavanja, shode, razstave in druge čebelarске prireditve.

n) da deluje samoiniciativno za izboljšanje čebelarstva v svojem okolišu.

Čl. 12.

Da morejo podružnice uspevati, jih zalaga zadruga s čebelarскими potrebščinami in produkti. Nadalje jim daje za pospeševanje čebelarstva v njihovem okolišu vso možno materialno in moralno podporo. Podružnice smejo vršiti samo take posle, ki so v korist zadrude in čebelarstva; vse čebelarске produkte, ki jih imajo naprodaj zadrudni člani, morajo ponuditi v nakup najprej zadrugi, ki jih bo kupovala prvenstveno le od svojih članov.

Čl. 13.

Podružnica sme prodajati tudi čebelarске predmete in potrebščine, ki jih ni naročila pri zadrugi, če jih dobi drugod ceneje kot v zadrugi, pa po kakovosti ne zaostajajo za predmeti, ki so naprodaj v zadrugi, ali če jih zadruga sploh nima. Dolžna pa je podružnica kupovati pri zadrugi potrebščine, ki jih izdelujejo delavnice zadrude. Vsekakor pa mora podružnica obvestiti zadrugo, preden kupi

potrebščine izven zadruga. Podružnica mora prodajati čebelarске potrebščine, ki jih je kupila v zadrugi, po cenah, kakor jih je določil upravni odbor zadruga ali skupščina.

Čl. 14.

Poslovni prebitok podružnice mora upravni odbor zadruga uporabiti po določanju rezervnega sklada zadruga v smislu člena 7 pravil za pospeševanje in potrebe čebelarstva v okolišu podružnice po predhodnem sporazumu s podružnico, če ne sklene skupščina drugače.

Čl. 15.

V kolikor ni pogojev za samostojni trgovski lokal podružnice, naj poslovni odbor v sporazumu z upravnim odborom sklene dogovor s krajevno Nabavno in prodajno zadrugo zaradi prodaje in nakupa čebelarskih potrebščin in produktov.

Čl. 16.

Upravni odbor lahko pozove poslovni odbor podružnice ali pa njegovega predsednika na skupno sejo, da poroča in se posvetuje o zadevah svoje podružnice.

Čl. 17.

Upravni odbor mora sklicati konference odborov posameznih podružnic med poslovnim letom, da na njih iznese tekoče probleme zadruga in da tako medsebojno poveže poslovanje posameznih podružnic in podružničnih odborov. Take konference se morajo vršiti najmanj enkrat na leto. Upravni odbor pa lahko skliče med poslovnim letom tudi konference delegatov.

Čl. 18.

Odbor podružnice odgovarja za pravilno poslovanje v podružnici; vsi člani podružničnega odbora jamčijo nerazdelno za škodo, ki bi nastala po njihovi krivdi.

Z A D R U Ź N I V E S T N I K

Poziv!

Vsi zadružniki bivše Čebelarске zadruga uslužbencev državnih železnic v Ljubljani, ki ne prijavijo svojega izstopa do 31. decembra 1945, se smatrajo, da so pristopili k novi Čebelarski zadrugi za Slovenijo v Ljubljani. Njih delež se začasno prizna kot polnovplačani delež 100 dinarjev. Vsakdo pa mora plačati pristopnino 10 din.

Sladkor

Podružnice in mnogi člani zadruga prosijo naknadno za dodelitev sladkorja. Upravni odbor obvešča vse te prosilce, da bo ugodil njih prošnji, če bo prejel obljubljeni sladkor.

Čebelarске potrebščine

Vse podružnice opozarjamo na oglas zadružne prodajalne, ki iz njega lahko razvidijo, katere potrebščine lahko dobijo. Prosimo pa vse funkcionarje podružnic, naj poizvedujejo pri trgovcih svojega področja, katere čebelarске

potrebščine bi se morda dobile v njih trgovinah. Potrebujemo: žeblice, vijake, polzapornice, šarnirje, nasadila, rinčice itd.

Štampiljke

Za vse podružnice je upravni odbor naročil enotne štampiljke, ki jih bodo prejele še ta mesec.

Poslovne knjige,

enotne, smo kupili. Prejmejo jih vse podružnice. Za izdatke naj blagajniki predložijo upravnemu odboru zadruga dokumentiran stroškovnik, da se jim povrnejo.

Opazovalne postaje

Čebelarji, ki so imeli pred vojno opazovalno postajo, naj javijo, če imajo še tehtnico in toplomer. Če ne, naj povedo, kdo je opremo vzel in kje je sedaj.

Plemenilne postaje

Podružnice, ki so imele plemenilne postaje, naj pregledajo inventar in naj poročajo, v kakšnem stanju je.

Zadružniki,

ki so doslej plačali samo del deleža, naj skrbijo, da čimprej nakažejo še ostali del, da jim doslej vplačani denar ne zapade.

Bolezniški strokovnjaki,

ki so obiskovali pred vojno tečaj za spoznavanje in zatiranje čebelnih bolezni, zlasti nalezljivih, naj takoj javijo upravnemu odboru Čebelarске zadruga svoje sedanje bivališče.

Podružnice,

ki žele, da se ustanovi na njih sedežu trgovina s čebelarškimi potrebščinami, naj to sporočijo upravnemu odboru v Ljubljani.

Čebelarске družine

Osnutek pravilnika bodo v kratkem prejeli poslovni odbori podružnic, ki naj skličejo sejo in povabijo nanjo zastopnike čebelarških družin, da pregledajo osnutek in dodajo svoje predloge.

Podružnice

naj popišejo v svojem okolišu ves čebelarški inventar, ki je bil last bivšega Slovenskega čebelarškega društva in njegovih podružnic. Inventar, ki so si ga prilastili med vojno posamezni čebelarji, je treba vrniti sedanjim podružnicam oziroma čebelarškim družinam v tistem kraju. Popis inventarja pošljite tudi Čebelarški zadrugi za Slovenijo v Ljubljani.

Čebelarje,

ki se obračajo na Čebelarско zadrugo za Slovenijo v Ljubljani zaradi čebel, ki so bile zaplenjene, opozarjamo, da s temi čebelami, čebelarškim orodjem in panji razpolaga Komisija za upravo narodne imovine oziroma ministristvo za kmetijstvo narodne vlade Slovenije.

Članke in dopise

za Slovenskega čebelarja pošiljajte na naslov: Uredništvo »Slovenskega čebelarja«, Čebelarška zadruga za Slovenijo v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 21.

Opozorjamo

odbore podružnic Čebelarске zadruga za Slovenijo, da so dolžni pošiljati mesečna poročila upravnemu odboru Čebelarске zadruga. Kratke izvlečke o delu podružnic bomo iz teh poročil objavljali tudi v Slovenskem čebelarju. Tekmujte!

Čebelarji,

pošiljajte predloge in kritiko našega dela upravnemu odboru Čebelarске zadruga za Slovenijo in tudi na ta način sodelujte pri obnovi našega čebelarstva.

Slovenski čebelar

bo zanimiv tedaj, ko bo prinašal poročila iz vseh predelov Slovenije, zato sodelujte vsi v našem skupnem listu. Če gre človek po deželi, najde vsepo vsod polno pomembnih čebelarških zanimivosti. Pišite o njih! Če hočemo, da bo naš list za vse, moramo vsi sodelovati v njem.

Podružnice

naj se ne pritožujejo, če ne bomo pisali nič o čebelarstvu njihovega okoliša; krivda bo na njih, ker nam ne pošiljajo dopisov in poročil.

Po sklepu občnega zbora dobe letos čebelarji, ki so člani Čebelarске zadruga za Slovenijo, Slovenskega čebelarja brezplačno.

Za nečlane znaša naročnina za tri številke Slovenskega čebelarja, ki bodo izšle letos, 40 dinarjev, posamezna številka pa 15 din. Prvi dve številki smo poslali na ogled tudi čebelarjem, ki še niso člani Čebelarске zadruga za Slovenijo. Kdor bi ne hotel postati član Čebelarске zadruga in tudi ne naročnik »Slovenskega čebelarja«, naj to številko vrne.

Čebelarke potreščine, ki jih ima **Zadružna čebelarna v zalogi:**

A. Z. panji na 9 in 10 satov
Polovičarji na 9 satov
Kranjiči
Palice za AZ panje na 9 in 10 satov
Tečaji, francoski
Tečaji na vijak
Skrnjaki vseh velikosti
Sarnirji, ozki
Zapahi za okenca
Vijaki razne velikosti
Mreže za okenca
Matične rešetke
Kvačice
Kvačnice
Zabijači
Satniki, nezbiti
Zapahi za žrelo na babico
Zapahi, dvokrilni
Kotniki
Begalnice, trotolovke
Slamnice za AZ panje na 10 satnikov
Sotal
Žica
Zveplalniki
Zajemalke za vosek
Stojala za odlaganje posameznih satov
Klešče za prečno stavbo
Omelea
Pitalniki
Turinški baloni
Matičnica (prof. Verbičeva), kranjica,
Skatlica za pošiljanje matic
Matič. za plemenilnike
Posnemači
Lončki za med: $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 kg
Razne etikete
Pločevinaste posode za med
Društveni znaki
Clanske izkaznice
Kolajna »Antona Janše«
Knjige:
Čebelne bolezni
Anton Janša
Vrednost in uporaba medu
Zbornik 1944 — vezan in broširan

Izdaja Čebelarška zadruga za Slovenijo v Ljubljani; urejuje Stane Mihelič s sodelovanjem uredniškega odbora — Tiska Zadružna tiskarna v Ljubljani

ZAVAROVALNI ZAVOD **SLOVENIJE**

je osnovan iz

VZAJEMNE ZAVAROVALNICE,
od katere je prevzel vsa zavarovanja

V upravi zavoda sodeluje
NARODNA VLADA SLOVENIJE
z večino odbornikov.

Zavaruje:

požar — vlom — steklo
— zvonove — nezgode —
avtomobile — transport
življenje — Karitas

ZAVAROVALNI ZAVOD SLOVENIJE

podružnica

Celje

Vodnikova 2

centrala

Ljubljana

Miklošičeva 19

tel. 37-76, 37-77

podružnica

Maribor

Orožnova 8

telefon 29-80

**Slovenski čebelarji! Zavarujte vse svoje premoženje
in nepremično premoženje
pri Zavarovalnem zavodu Slovenije!**